

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

SZÉCHENYI 2020

Feketéné Gyarmati Andrea

Információkeresés online hiteles forrásai **/KVT-02/**

2018

EFOP-3.4.3-16-2016-00023

Az Óbudai Egyetem komplex intézményi fejlesztései a felsőfokú oktatás minőségének és hozzáférhetőségének együttes javítása érdekében

Tartalomjegyzék

1. Mi az Open Access?	2
2. Mi a repozitórium?	4
3. Intézményi repozitóriumok	7
3.1 ÓDA – Óbudai Egyetem Digitális Archívum	7
3.2 DEA – Debreceni Egyetem elektronikus Archívuma.....	8
3.3 EDIT - Eötvös Loránd Tudományegyetem Digitális Intézményi Tudástára.....	9
3.4 LUDITA – Ludovika Digitális Tudástár és Archívum	10
3.5 Contenta – Szegedi Tudományegyetem Klebelsberg Könyvtára repozitóriumai.....	12
3.6 REAL - az MTA Könyvtárának Repozitóriuma.....	14
4. Speciális repozitórium	15
4.1 DOAJ - Directory of Open Access Journals	15
4.2 DOAB – Directory of Open Access Books	16
5. Elektronikus könyvtárak	17
5.1 Magyar Elektronikus Könyvtár (MEK).....	18
5.2 EPA (Elektronikus Periodika Adatbázis és Archívum).....	20
5.3 DKA (Digitális Képtár).....	22
5.4 MDK (Magyar Digitális Képtár)	26
5.5 MATARKA (Magyar folyóiratok tartalomjegyzékeinek kereshető adatbázisa)	29
5.6 DIA – Digitális Irodalmi Akadémia	31
5.7 NAVA – Nemzeti Audiovizuális Archívum.....	33
5.8 Digitális Tankönyvtár	36
5.9 MNF – Magyar Nemzeti Filmarchívum.....	38
5.10 HUNGARICANA – Közgűjteményi Portál.....	41
Felhasznált irodalom	47

1. Mi az Open Access?

Az Open Access (OA) ingyenesen elérhető, online, digitális információ. A nyílt hozzáférés a pénzügyi és jogi korlátozások eltörlésével lehetőséget biztosít a tudományos eredmények szabad és jogszerű újrafelhasználására. Az open access dokumentumok letölthetők, másoláshatók, megoszthatók, nyomtathatók, eredeti forrás feltüntetésével. A [Berlini Nyilatkozat](#) megállapítása: "A nyílt elérhetőség valójában akkor valósítható meg, ha a tudományos ismeretek minden egyes szerzője és a kulturális örökség minden egyes birtokosa ennek aktív elkötelezettje. A nyílt hozzáférésű publikációk körébe eredeti tudományos kutatási eredmények, nyers adatok, metaadatok, forrásanyagok, festészeti és grafikai anyagok digitális ábrázolásai, multimédiás tudományos anyagok tartoznak."¹

¹ <http://www.open-access.hu/hu/mi-az-open-access>

A mozgalom eredete

Az open access mozgalom kezdete Paul Ginsparg nevéhez kötődik, aki 1991-ben a Los Alamos National Laboratory-ban (LAN-L) berendezte az arXiv szervert, és szabadon hozzáférhetővé tette a fizika tudomány preprintjeit.

Az open access mozgalom további szereplői és alapító tagjai: Peter Suber, az Earlham College filozófia professzora, aki az Open Access News weblogot és a SPARC kezdeményezés hírlevelét írja, valamint a kognitív tudományok magyar származású művelője Stevan Harnad, aki többek között a "Subversive Proposal" a Cognitive Sciences Eprint Archive (Cogprints) és a Global Open Access List levelezőlistát üzemelteti.

A nyílt hozzáférés kialakulásának okai:

1. **a tudományos kommunikáció több évtizedes hagyománya:** a kutatók szakfolyóiratokban adják közre eredményeiket a tudóstársadalom tájékoztatása céljából;
2. **a folyóirat-krízis:** az 1970-es évektől rohamosan nőtt a megjelenő folyóiratok száma, áraik pedig a könyvtári költségvetésekhez képest követetetlenül emelkedtek (főként a természettudományok területén). Az egyetemi könyvtáraknak egyre több folyóirat-előfizetést kellett lemondaniuk, ami egyre jobban korlátozta a tudományos információhoz való hozzáférést. A kutatók és kutatás-finanszírozók felismerték, megfogalmazták és nehezményezték a tudományos publikációk többszörös finanszírozási modelljét (létrehozás, kiadás és hozzáférés finanszírozása);
3. **a technológia:** Tim Berners-Lee a CERN munkatársaként létrehozta word wide web-et 1989-ben, ami elősegítette a preprintek, munkaanyagok és a szürke irodalom egyéb dokumentumainak cseréjét. Így hatékonyabbá vált a tudományos kommunikáció.

Az Open Access-nek több modellje ismert.

Modellek:

- Zöld út: a kézirat valamely formájának elhelyezése és szabad elérésének biztosítása repozitóriumon keresztül vagy a szerző honlapján.
- Arany út: a tudományos cikkek open access folyóiratokban történő publikálását jelenti. A publikálásért cikkeljárasi díjat (APC) fizet a szerző a kiadónak.
- Platina/Gyémánt: azok a folyóiratok, melyek a szerző számára ingyenesen biztosítják a folyóiratcikkek open access megjelenését.
- Hibrid: olyan nem open access folyóiratok, melyekben megvásárolható az egyes cikkek open access publikálása. A többi publikáció azonban továbbra is csak előfizetési díj ellenében érhető el.

2. Mi a repozitórium?

A repozitórium **egyetemen és kutatási intézményekben működő dokumentumszerver**, amely tudományos anyagok archiválására és világszerte díjmentes hozzáférhetővé tételére szolgál. Intézményi és diszciplináris repozitóriumokat különböztetünk meg.

Intézményi repozitóriumnak azokat a dokumentumszervereket nevezzük, amelyeket intézmények (főleg egyetemi könyvtárak vagy kutatási szervezetek) üzemeltetnek, és tagjaik számára lehetővé teszik a digitális publikálást és az önarchiválást.

A **diszciplináris repozitóriumok** viszont túllépnek az intézményi kereteken, és a kutatók számára tematikailag gyűjtik össze, bocsátják rendelkezésre a publikációkat és az archiválás lehetőségét.

Az intézményi és az interdiszciplináris repozitóriumokban rendszerint díjmentes a tudományos publikációkhoz való hozzáférés a felhasználók számára, illetve a tudományos publikálás a szerzők számára.²

Repozitóriumok tartalma

Az intézményi és a diszciplináris repozitóriumok alapvető tematikai különbsége mellett többféle repozitórium-típus alakult ki tartalom, a kínált többlétszolgáltatások, illetve az aktuális fejlettségi szint alapján.

Míg a dokumentumszervereknél az a cél, hogy az elektronikus dokumentumok bármely formáját – **preprint, working paper, publikált cikkek, oktatási- és tananyagok, valamint fokozatszerzéshez kapcsolódó munkák** – archiválják, más repozitóriumok tartalmukat a szakmai bírálaton átment szakirodalmi munkák archiválására szűkítik.

A hálózatba kapcsolt repozitóriumok a felhasználói felületen keresztül többféle szolgáltatást kínálnak:

- Függetlenül attól, hogy a gyűjteményt fizikailag hol tárolják, **közös keresőfelületen** keresztül egyetlen virtuális gyűjteményként kereshető a repozitóriumok tartalma
- Személyek vagy közösségek igényei és érdeklődése szerint alakítható ki **személyes profil**, amely a figyelni és keresni és használni kívánt repozitóriumok részhalmazát tartalmazza (“Profiling”)
- **Elektronikus értesítés**: automatikus értesítés újabb cikkekről a megadott vagy automatikusan kialakított profilok alapján
- Szerzők vagy munkacsoportok publikációs listáinak, illetve **bibliográfiáinak elkészítése**

² <http://www.open-access.hu/hu/repozitoriumok>

- Publikáció különböző változatainak vagy tárolási címeinek (pl. tükrözött szerverek) **összerendezése**
- **Citációk és hivatkozások nyilvántartása**

Dokumentumok elérhetősége – az OAI protokoll

Aki ma tudományos információt keres, annak nem kell a különböző repozitóriumokat egyesével átkutatnia.

Az OAI kezdeményezés keretében létrehozott OAI-PMH (Open Archives Initiative - Protocol for Metadata Harvesting), ami egy XML-protokoll, a metaadatok lekérdezésével és átvitelével megvalósítja a repozitóriumok együttes kereshetőségét.

Ezen keresőfelületek garantálják a dokumentumok megtalálhatóságát, valamint a tudományos szövegek terjesztését és a láthatóságát.

Az Európai Unió **DRIVER** projekt előhírnöke volt számos nemzetközi programnak (OpenAIRE, OpenAIREplus), amely a repozitóriumok infrastruktúrájának kialakítására, a ráépített szolgáltatások fejlesztésére helyezi a hangsúlyt.

A repozitóriumok elterjedésében szerepet játszik az **open access** mozgalom, mely a nyílt, vagy szabad hozzáférést hirdeti, és „szándéka szerint” átalakítja a tudományos kommunikációt. A repozitóriumok oktatásban történő felhasználása egyre hatékonyabb – az egyetemek élen járnak a repozitóriumok kialakításában és építésében.³

A kínált többletszolgáltatás és az aktuális fejlettségi szint alapján több típus alakult ki, azonban a legalapvetőbbek az intézményi- és a diszciplináris repozitórium.

- **Intézményi repozitóriumnak** azokat a dokumentumszervereket nevezzük, amelyeket többnyire egyetemi könyvtárak vagy kutatási szervezetek üzemeltetnek, és tagjaik számára lehetővé teszik a digitális publikálást és az önarchiválást. Az intézményi repozitóriumok kutatási dokumentumok (lektorált cikkek, e-printek, hallgatói dolgozatok, beszámolók, konferenciaanyagok stb.) kiadóiként működhetnek, de lehetnek az akadémiai intézményekben létrejött, nem publikálásra szánt tartalmak (pl. oktatási anyagok) tárhelyei is.
- A **diszciplináris** (vagy tematikus, szakterületi) **repozitóriumok** az intézményi kereteken túllépve tematikailag gyűjtik össze és bocsátják a publikációkat és az archiválás lehetőségét a kutatók rendelkezésére.

Szakterületi repozitóriumok:

Multidiszciplináris: arXiv, Vixra, CORE!, Hyper Articles en Ligne, Zenodo, World Wide Science

Bölcsészettudomány: Kultur, ART-Dok, Classics Research Network, Hprints

³ Görögh et al. (2013)

Műszaki tudományok: arXiv, Computing Research Repository, Electronic Proceedings in Theoretical Computer Science, CERN Document Server

Természettudomány: AgEcon Search, EarthChem, Animal Studies Repository, Chemical Sciences Article Repository, MetRep

Orvos- és élettudomány: bioRxiv, EuropePMC, Nature Precedings, Open Medical Abstracts, PubMed Central

Társadalomtudomány: repec, EconStor, Cogprints, Social Science Open Access Repository⁴

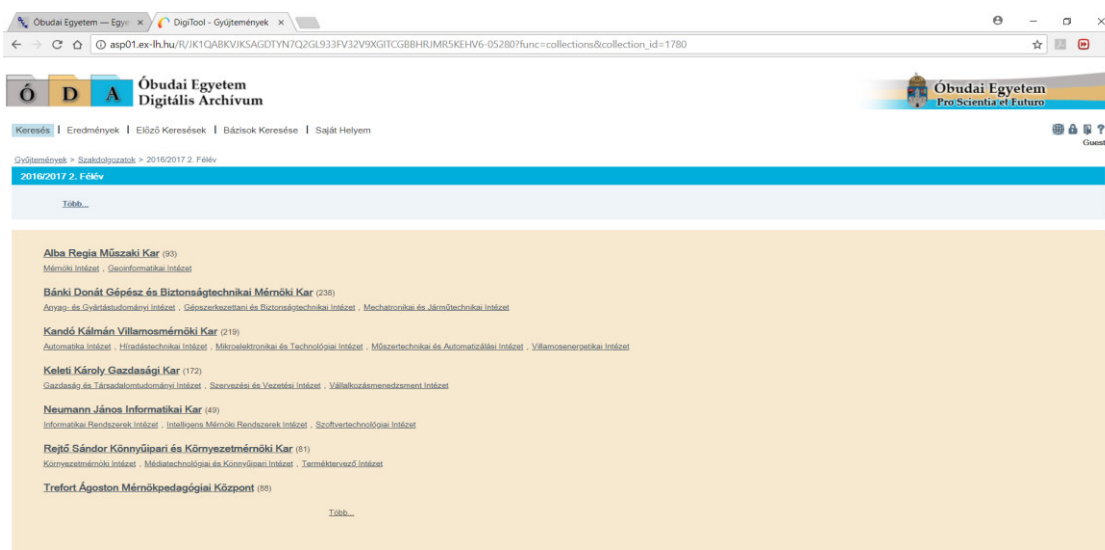
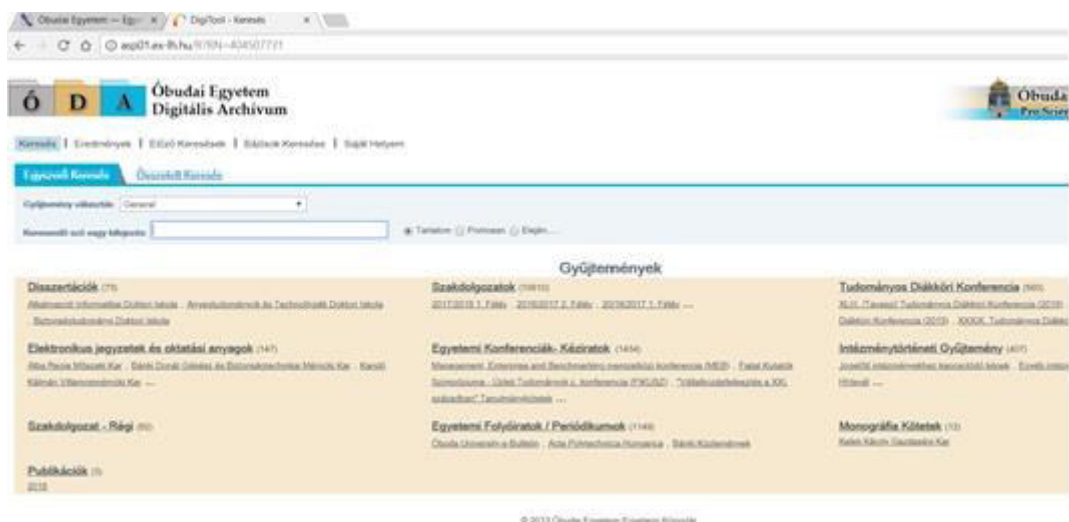
⁴ <http://www.open-access.hu/hu/tudomanyteruleti-repozitoriumok>

3. Intézményi repozitóriumok

Tartalmuk szerint léteznek egy-egy dokumentumtípusra koncentráltó (pl. szakdolgozat, doktori dolgozat, digitalizált folyóirat, fotó, zene, oktatási anyagok, irattári dokumentumok), valamint ezek összességét befogadó hatalmas strukturált archívumok.

3.1 ÓDA – Óbudai Egyetem Digitális Archívum⁵

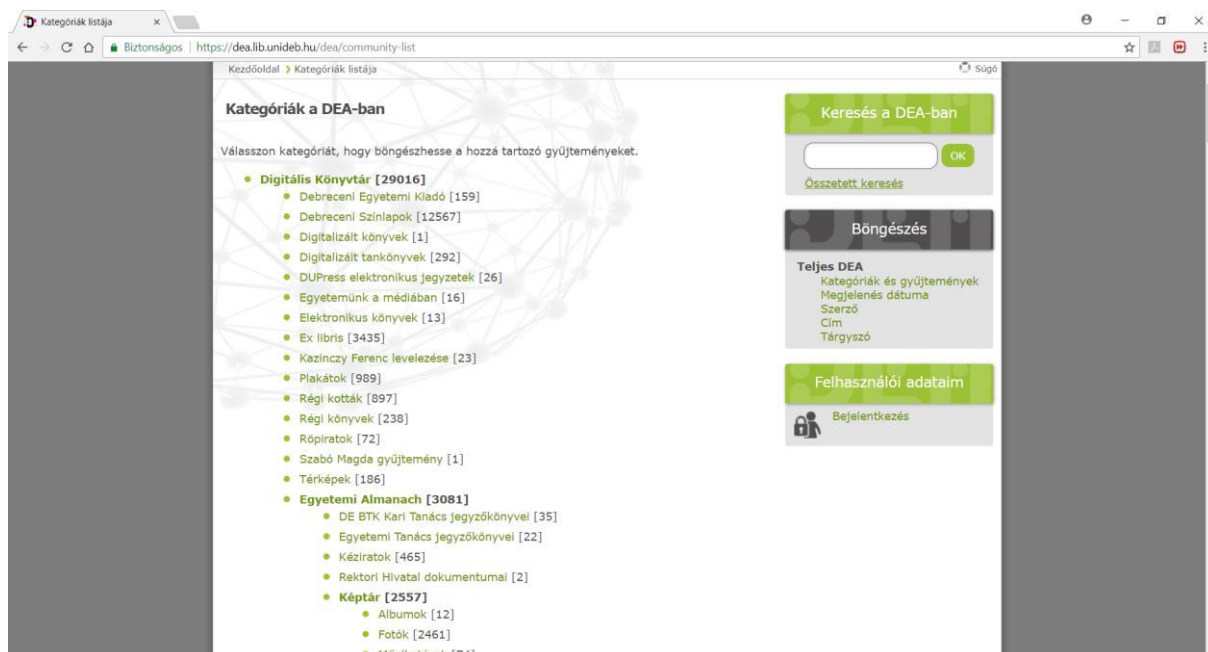
Az Óbudai Egyetem egyetemi repozitórium szolgáltatása egy olyan teljes szövegű adatbázis, amely az Egyetem tudományos eredményeit – publikációk, közlemények formájában – archiválja, szolgáltatja és reprezentálja. Jelenleg több mint 10 ezer dokumentumot tartalmaz, aminek 65 %-át a szakdolgozatok teszik ki. Emellett a TDK dolgozatok, az Egyetem doktori iskoláiban keletkezett disszertációk, oktatók publikációi, és intézménytörténeti dokumentumok kapnak helyet az adatbázisban. A gyűjtemény folyamatosan bővül a bekerülő digitális tartalmakkal. Magyarországon először – és máig egyetlenként – összeköttetésben van az Egyetem plágiumkereső szoftverével (Turn It In), így az adatbázisba kerüléskor a szakdolgozatok plágiumellenőrzése is megtörténik.

⁵ <http://lib.uni-obuda.hu/node/79>

3.2 DEA – Debreceni Egyetem elektronikus Archívuma⁶

Az egyetemen létrehozott dokumentumok digitális tárhelye. Az itt születő tudományos publikációk, hallgatói dolgozatok, oktatási anyagok, média tartalmak stb. különböző gyűjteményekbe szervezve kereshetők, böngészhetők. Az Open Access elvein felépülő repozitóriumban a hozzáférés több szinten valósul meg: a dokumentumok egy része mindenki számára hozzáférhető, míg mások kizárólag a Debreceni Egyetem számítógépein vagy zárt hálózaton keresztül érhetők el.

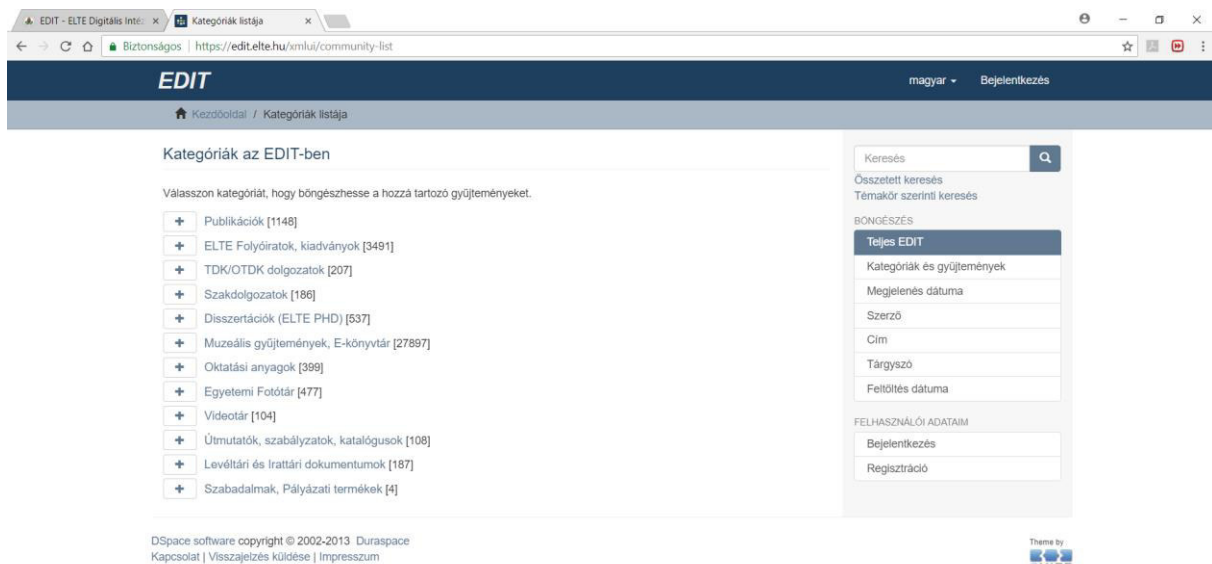
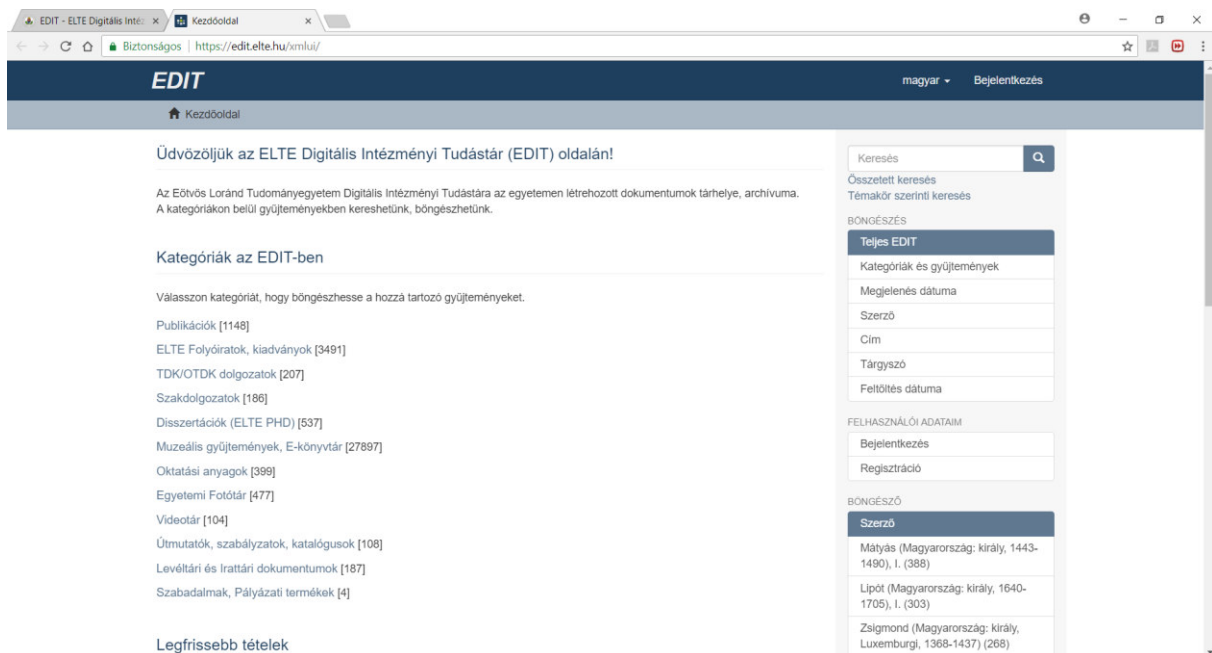
⁶ <https://dea.lib.unideb.hu/dea/>

3.3 EDIT - Eötvös Loránd Tudományegyetem Digitális Intézményi Tudástára⁷

Az Eötvös Loránd Tudományegyetemen létrehozott dokumentumok tárhelye, archívuma.

Az EDIT-ben valamennyi dokumentum kap egy egyedi Handle-azonosítót (úgynevezett URI 'Universal Resource Identifier' címet), amely hivatkozásként használható. Állandó elérést tesz lehetővé a dokumentum későbbi esetleges helyváltoztatása után is.

Az MTMT-be már felvett tudományos publikációk bibliográfiai adatai pár kattintással átkerülhetnek az EDIT-be. Egyszeri bevitellel szerepeltethetjük a tételeket a bibliográfiai adatbázisban (MTMT), és a teljes szöveget hozzáférhetővé tehetjük az EDIT-ben.

⁷ <https://edit.elte.hu>

3.4 LUDITA – Ludovika Digitális Tudástár és Archívum⁸

(A Nemzeti Közszolgálati Egyetem repozitórium-rendszere)

A LUDITA a Nemzeti Közszolgálati Egyetem szellemi vagyonát, kutatási produktivitását reprezentáló digitális tudástár, amely teljes szövegében (ill. egyéb multimédiás mivoltában) képes tárolni, kereshetővé tenni az oktató- és tudományos kutatómunka során keletkezett és megőrzésre érdemesnek tartott dokumentumokat.

Célja az egyetemi karokon és szervezeti egységeikben, a karközi intézetekben, a doktori iskolákban, a tudományos diákkörökben, a szakkollégiumokban létrehozott oktatási, kutatási és tudományos teljesítmények szakszerű indexelése, közzététele és archiválása.

A LUDITA hat – tematikusan elkülönülő, azon belül gyűjteményekre osztott – repozitóriumot, valamint egyetemi tudományos katasztert tartalmaz.

⁸ <http://ludita.uni-nke.hu/repozitorium/>

E-tananyagok repozitóriuma

NEMZETI
KÖZSZOLGÁLATI
EGYETEM
A HAZA SZOLGÁLATÁBAN

LUDITA Ludovika Digitális Tudástár és Archivum
E-tananyagok repozitóriuma

Ludovika Digitális Tudástár és Archivum → E-tananyagok repozitóriuma

E-tananyagok repozitóriuma

A Nemzeti Közzolgálati Egyetemen (és jogelődjeinél) kiadott elektronikus jegyzetek, tankönyvek és multimédiás tananyagok teljes szövegű, kereshető adatbázisa.

Gyűjtemények ebben a repozitóriumban

- E-jegyzetek, E-tankönyvek
- Multimédiás tananyagok

Legutóbbi feltöltések

Katasztrófavédelmi igazgatás
Schweickhardt Gothfál (2017)

Vezetőkői a gyakorlati vezetéstudományról
Kovács Gábor, Juhász Lilla Mária, Padányi József, Ruzsanyi Péter (2017)

The History of Law Enforcement in Hungary
Sallai János (2018)

Önkormányzati ügyfélszolgálat - Az önkormányzati ügyfélszolgálat új kihívásai és átalakítása
Báls Endre (2018)

Fejezetek Egyiptom modern kori történetéből (1805-2013)
Gazdik Gyula (2017)

Keresés

Méhet

Részletes keresés

Böngészés

Repozitóriumok és gyűjtemények

Szerző
Cím
Kar, karközi intézet
Intézet, doktori iskola
Tanszék, központ
Megjelenés dátuma
Tárgyszavak
Tudományterület
Tudományág

Fiók

Bejelentkezés

Discover

Szerző

Téglási András (társadalomtudományok, Közigazgatás-tudományi Kar / Közgazg Intézet / Alkalmazási Tanszék, 10033017) (8)

Földi László (műszaki tudományok, Hadtudományi és Honvédtisztviselői Kar / Katonai Vezetőképző Intézet / Műveleti

Ludita - Ludovika Digitális Tudástár és Archivum

NEMZETI
KÖZSZOLGÁLATI
EGYETEM
A HAZA SZOLGÁLATÁBAN

LUDITA Ludovika Digitális Tudástár és Archivum
A Nemzeti Közzolgálati Egyetem repozitórium-rendszere

Ludovika Digitális Tudástár és Archivum → Böngészés cím szerint

A-Z

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z

Keresőszó

Méhet

Részletes keresés

Böngészés

Repozitóriumok és gyűjtemények

Szerző
Cím
Kar, karközi intézet
Intézet, doktori iskola
Tanszék, központ
Megjelenés dátuma
Tárgyszavak
Tudományterület
Tudományág

Fiók

Bejelentkezés

Böngészés cím szerint

Teljes megjelenítés 1-10 Kivételző oldal

"Csakd, te refortest" - Csakd a modern társadalomban - A család belül erőszak problémája Magyarországon (1)

"Háza dőceste mint nyar" - avagy HÁBEY & JÓVINEON Házpól verfozom (1)

"Kulcsmegye művelési nag" a Záhne Kossuth Lajos Hadtudományi Karán (1)

"Lágnadit végül" - igazságtétel végüladitka a magyar országpar ellen 1944/45-ben (1)

"Mit álma ellenében a zsidóápoló a magyarápolókat?" - Válogatás Róder Aladár és Komlós Aladár levelezéséből (1)

"More for less" and activity based costing (ABC): PhD dissertation (1)

"Ne közzel meg nekem a farszolgálat ebben az ügyben" - Szabolcsi Lajos levele Szeleki Gyulához (1)

"Nemzetiszágot akarom szolgálni" - Angéla Menkel az új nemzeti német kancellár (1)

"Rabel Cloan Army" avagy börtöndatárogek, mint a gyűlöletjog megjelenési formája (1)

"Tényleg nem a mért számított" - avagy hogyan bünteti a kö mért a helikopter "turbóhat" hajtonűvel (1)

Teljes megjelenítés 1-10 Kivételző oldal

Vissza a Ludita nyitóoldalra

NKE Egyetemi Központi Könyvtár
Központi szám: +3611432-9999
Cím: 1063 Bp., Ludovika tér 2.
konyvtar@uni-nke.hu

Copyright 2014 © Minden jog fenntartva.

MAGYARORSZÁG MEGÚJUL

SZÉCHENYI TERI

MAGYAR PROGRAM

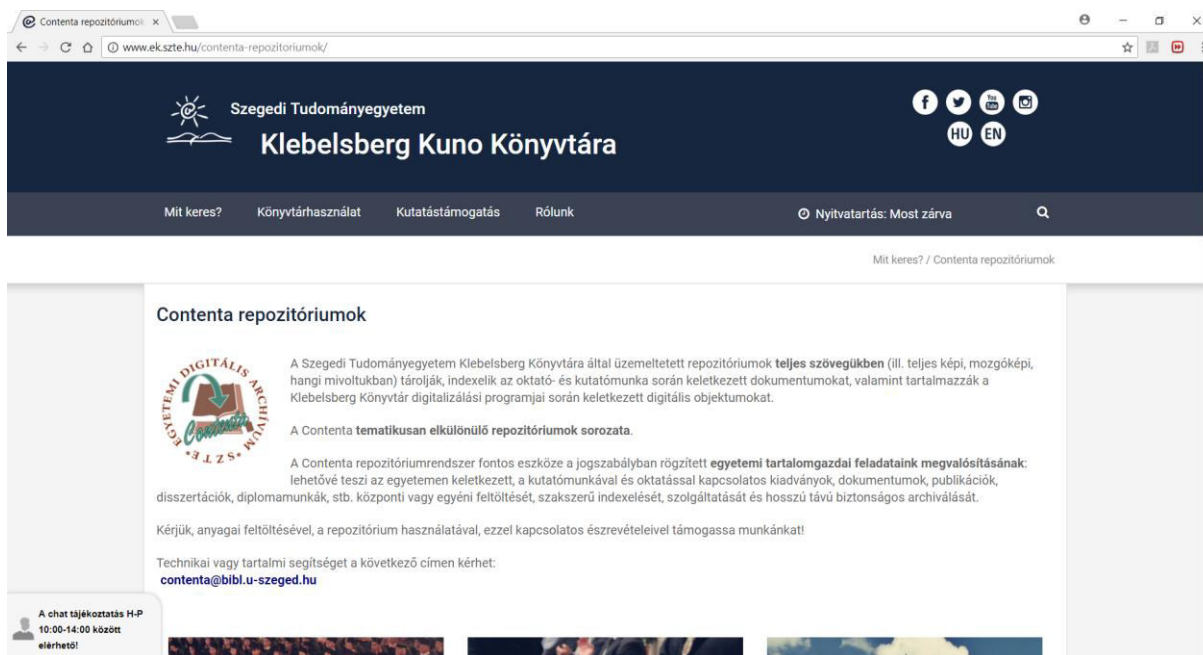
https://ludita.uni-nke.hu/repozitorium/search-filter?field=csuedate

3.5 Contenta – Szegedi Tudományegyetem Klebelsberg Könyvtára repozitóriumi⁹

A Szegedi Tudományegyetem Klebelsberg Könyvtára által üzemeltetett repozitóriumok **teljes szövegükben** (ill. teljes képi, mozgóképi, hangi mivoltukban) tárolják, indexelik az oktató- és kutatómunka során keletkezett dokumentumokat, valamint tartalmazzák a Klebelsberg Könyvtár digitalizálási programjai során keletkezett digitális objektumokat.

A Contenta **tematikusan elkülönülő repozitóriumok sorozata**.

A Contenta repozitóriumszisztem fontos eszköze a jogszabályban rögzített **egyetemi tartalomgazdai feladataink megvalósításának**: lehetővé teszi az egyetemen keletkezett, a kutatómunkával és oktatással kapcsolatos kiadványok, dokumentumok, publikációk, disszertációk, diplomamunkák, stb. központi vagy egyéni feltöltését, szakszerű indexelését, szolgáltatását és hosszú távú biztonságos archiválását.

⁹ <http://www.ek.szte.hu/contenta-repozitoriumok/>

Contenta repozitóriumi x
www.ek.szte.hu/contenta-repozitoriumok/

SZTE Diplomamunka Repozitórium

A Szegedi Tudományegyetemen született diplomamunkák kereshető adatbázisa. A dolgozatok teljes szövegű tanulmányozása – elsősorban szerzői jogi és plágiumbéli megfontolásokból – az egyetem ill. a könyvtár erre a célra kijelölt számítógépein lehetséges.

SZTE Doktori Repozitórium

A Szegedi Tudományegyetem jogelődjeiben, az aktuális doktori képzésben készült és megvédett dolgozatok, valamint az integrált Szegedi Tudományegyetem létrejötte (2000. január 1.) után megvédett doktori értekezések kereshető adatbázisa.

SZTE Egyetemi Kiadványok

A Szegedi Tudományegyetemhez és jogelődjeihez köthető tudományos és szépirodalmi kiadványok adatbázisa. Már lezárt, illetve kurrens, ma is megjelenő egyetemi kiadványok lelőhelye.

SZTE Publicatio Repozitórium

Az egyetemen folyó tudományos és művészeti tevékenység eredményeképpen született művek teljes szövegi adatbázisa. A repozitóriumba a

SZTE UnivHistoria

Az SZTE UnivHistoria repozitórium a Szegedi Tudományegyetemhez és jogelődjeihez köthető aranykor-történelmi jelentőségű kiadványok

SZTE Miscellanea

Gyűjtőköre a legszélesebb a repozitóriumaink közül. A Szegedi Tudományegyetemhez szorosan nem köthető, rendkívül sokaság témái

A chat tájékoztatás H-P 10:00-14:00 között elérhető!

Contenta repozitóriumi x
www.ek.szte.hu/contenta-repozitoriumok/

már rögzített műveket PDF formátumban. hallgatói lapok) adatbázisa. könyvek, könyvfejezetek, cikkek kincsestára.

DélmagyarArchív

A DélmagyarArchív adatbázisa a Délmagyarország című regionális napilap 1910 és 2010 között megjelent lapszámainak tartalmazza digitalizált, teljes szövegű formában.

Tiszatáj archívuma

Az 1947 óta megjelenő Tiszatáj című szépirodalmi folyóiratban megjelent irodalmi alkotásokat tartalmazza teljes szövegűen visszakereshető, digitalizált formában.

SZTE Szentárus Repozitórium

A Szegedi Tudományegyetem Szentárus dokumentumainak kereshető adatbázisa. (Csak az Egyetem belső hálózata használható.)

További repozitóriumok

- A mindennapi élet egyháztörténelmi forrásai a Békési Református Egyházmegye gyűlekezeteiben 1711–1821 között

Elérhetőség

Cím: 6722, Szeged, Ady tér 10.
Telefon: +36(62)546-633
E-mail: info@ek.szte.hu

Oldaltérkép

Egyetemünk

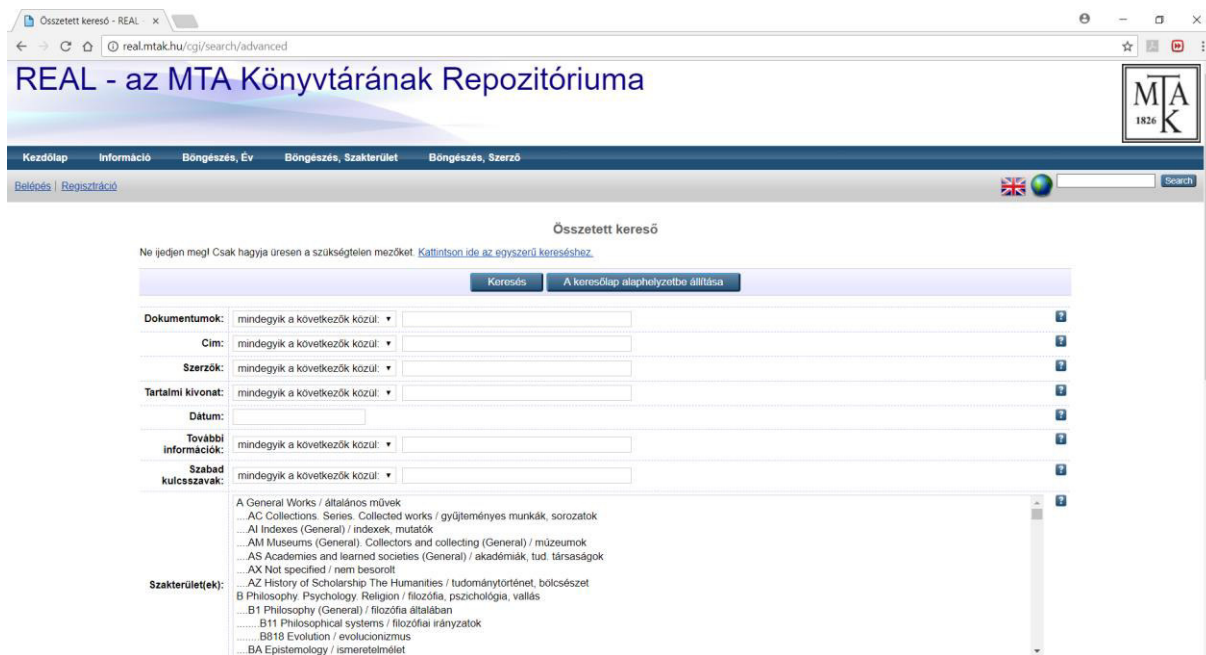
Szegedi Tudományegyetem
Neptun
GaoSpace
Modulo
SZTE Telefonkönyv

Chat a könyvtárral H-P: 10-14 óráig (Elérhető)

3.6 REAL - az MTA Könyvtárának Repozitóriuma¹⁰

A REAL az MTA és/vagy az OTKA/NKFIH által támogatott kutatási programok keretében készült publikációk teljes szövegű anyagát, illetve az OTKA/NKFIH pályázatok kutatási zárójelentéseit tartalmazza. Üzemeltetője a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtár és Információs Központ.

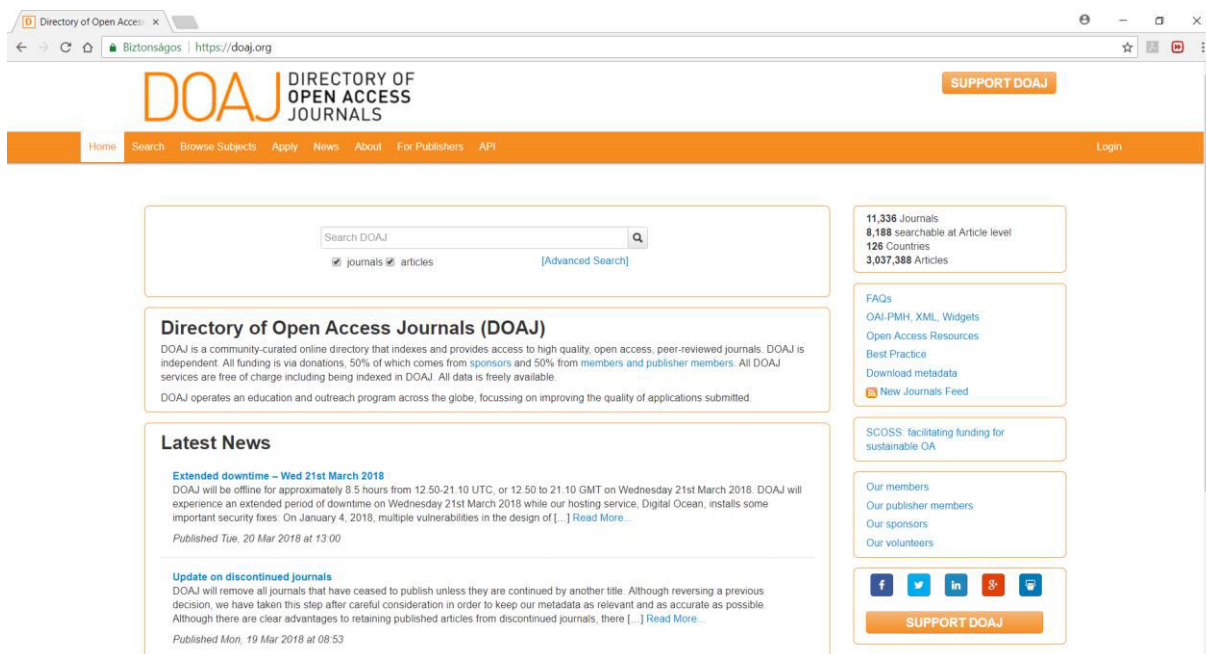
¹⁰ <http://real.mtak.hu/>

4. Speciális repozitórium

A speciális repozitórium típus a tudományterülettől független, nemzetközi, nyílt hozzáférésű dokumentumokat egy felületen összegyűjtő és reprezentáló adatbázis. A két legismertebb ilyen gyűjtemény a DOAJ és a DOAB.

4.1 DOAJ - Directory of Open Access Journals¹¹

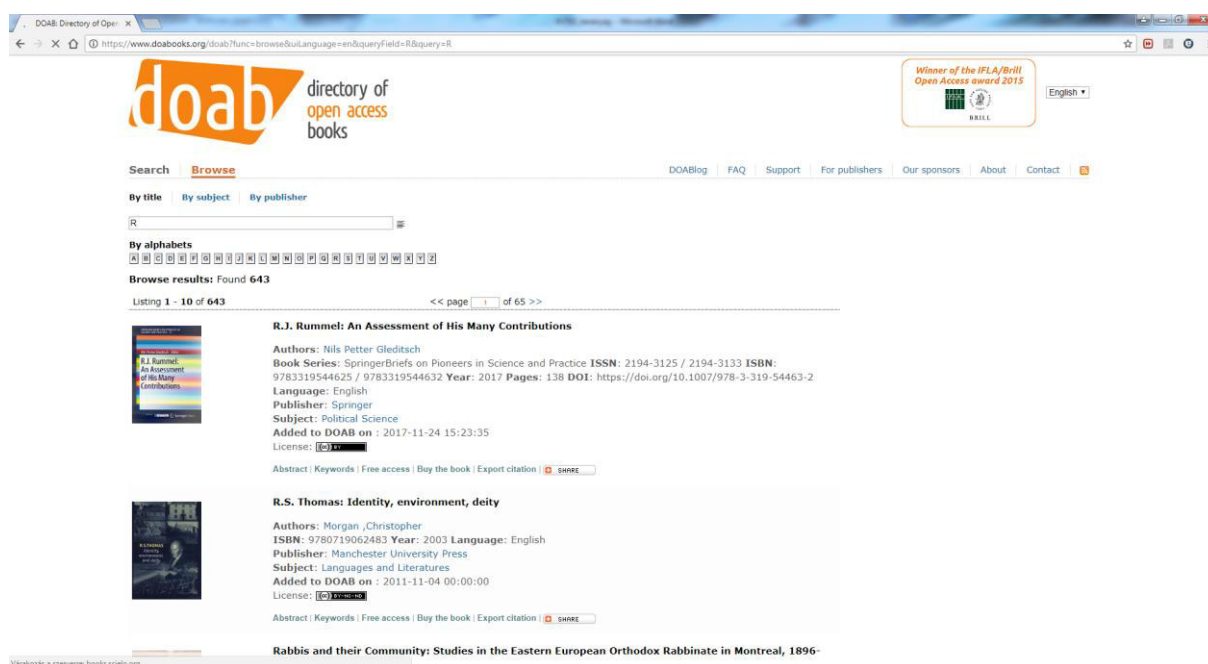
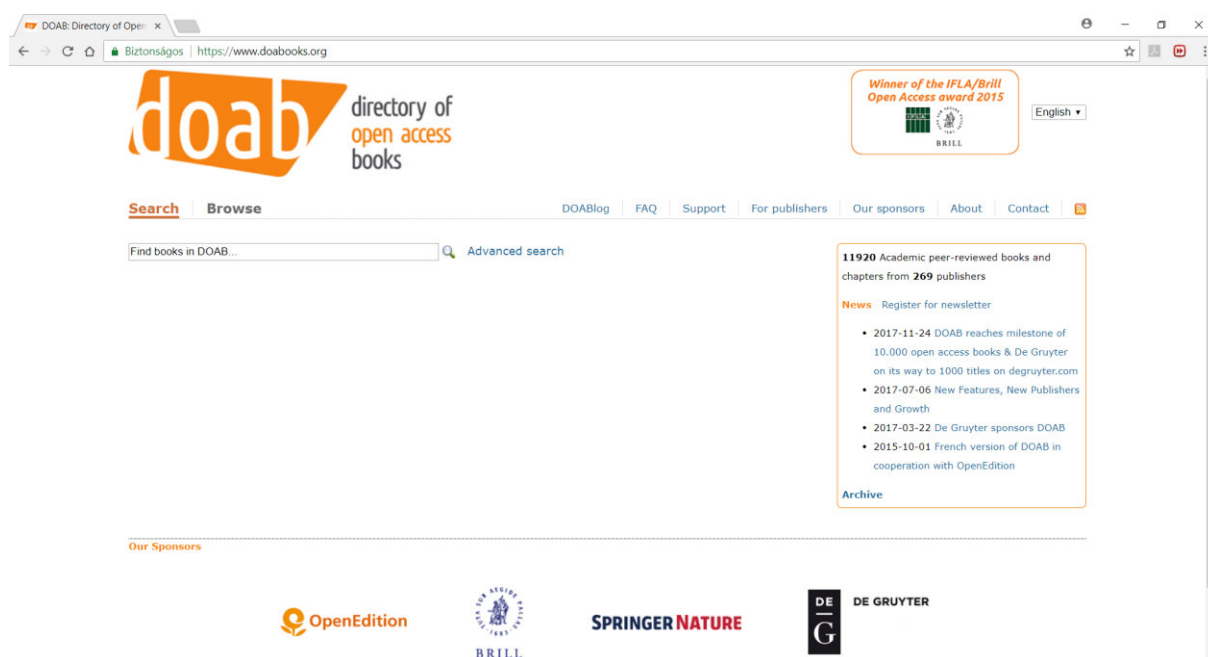
A szabadon hozzáférhető folyóiratokat rendszerezi. Szerző, cím, folyóirat címe, ISSN, kulcsszó, vagy absztrakt alapján lehet keresni a felületén. Az elérhető folyóiratok szakmailag lektoráltak. Jelenleg több mint 3 millió cikket tartalmaz, 11 ezer folyóiratcímet, 126 országból. A repozitóriumot a Lund University Library (Svédország) üzemelteti.

¹¹ <https://doaj.org/>

4.2 DOAB – Directory of Open Access Books¹²

A multidiszciplináris repozitórium jelenleg több mint 11000 szabadon hozzáférhető elektronikus könyvet és könyvfejezetet tartalmaz, 269 különböző kiadótól. Keresőfelületén szerzőre, címre, kulcsszóra, ISBN/ISSN-re, kiadóra, absztraktra tudunk keresni.

¹² <https://www.doabooks.org/>

Digitális dokumentum

A digitális dokumentum kifejezést szűkebb és tágabb formában is értelmezhetjük.

Szűkebb értelmezés szerint csak a digitális formátumban létrehozott dokumentumok tartoznak ide, amelyek keletkezésük pillanatától kezdve digitális jelek formájában léteznek. Tágabb értelmezésében inkább a digitalizált dokumentumok kifejezés lenne helyesebb, hiszen ide sorolják a digitalizált dokumentumokat is, amelyek eredetileg analóg formában léteztek, de a hatékonyabb tárolás, átvitel és feldolgozás érdekében digitalizálták őket.¹³

Digitális könyvtárak

„A digitális könyvtár „a hagyományos könyvtár digitalizált, vagy eleve digitálisan létrehozott állományának gyűjteménye, amelyben elektronikus katalógus segítségével teljes szövegű keresés valósítható meg.”¹⁴

Célja és feladata hasonló a papíralapú könyvtáréhoz; dokumentumokat gyűjt, megőriz, szolgáltat. Definíciója alapján megegyezik a repozitórium meghatározásával: **digitális gyűjtemény, mely digitálisan létrejött, vagy digitalizált dokumentumokat gyűjt, rendszerez, archivál és szolgáltat.**

Napjainkban a legtöbb hagyományos könyvtár épít elektronikus adatbázist vagy repozitóriumot egy-egy gyűjteményrészéből, de digitális könyvtárnak a szakirodalom az olyan gyűjteményt nevezi, ami kizárólag elektronikus dokumentumot tárol adatbázisaiban, szerverein, vagy a felhőben.

A digitális könyvtárakban olyan folyamatokat kell alkalmazni, hogy a digitális objektumok megőrzése biztosítva legyen. Ahogyan a hagyományos könyvtárban a nyomtatott dokumentumok állagmegőrzésére nagy gondot fordítanak, ugyanez igaz a digitális könyvtárakra is; a digitális hordozókat folyamatosan frissíteni kell, tartalmukat új technológiákra átvinni (migrálni) ahhoz, hogy tartalmuk olvasható maradjon.¹⁵

5. Elektronikus könyvtárak

Az elektronikus könyvtár jellemzője, hogy teljes állománya elektronikus formában érhető el.

A szolgáltatások gyorsabbak és hatékonyabbak lehetnek, mint a hagyományos könyvtári technikák alkalmazásával. Ennek oka, hogy a munkafolyamatok egy része - megfelelő tervezéssel - automatizálható. A szolgáltatások folyamatosan, a nap 24 órájában elérhetőek,

¹³ Racskó (2011)

¹⁴ Tóvári (2009)

¹⁵ Virágos et al., (2013)

Tulajdonképpen az elektronikus könyvtár fő jellemzője, hogy a dokumentumokat elektronikus, vagy egyéb, géppel olvasható formában tárolják, s így is használhatóak az olvasók által. Nagyon lényeges, hogy a digitális állománynak folyamatosan bővülni kell, a folyamatos frissítés és az új hordozókhoz való alkalmazkodás elengedhetetlen.

[illegible]

¹⁶ Koltay (2007)

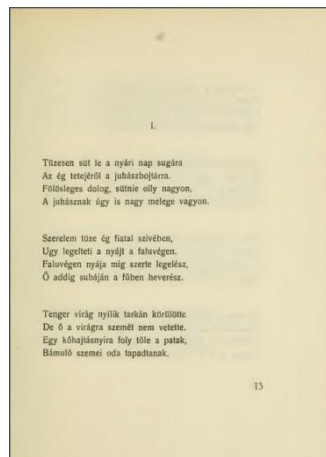
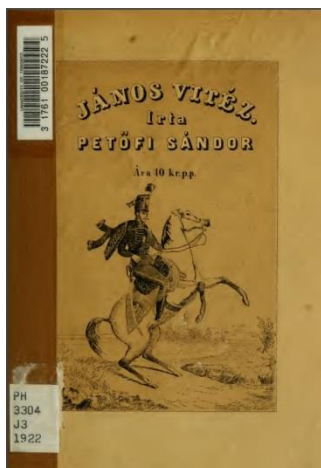
¹⁷ <http://mek.oszk.hu/>

A MEK-ben csak magyar nyelvű vagy magyar ill. közép-európai vonatkozású, tudományos, oktatási vagy kulturális célokra használható dokumentumok kapnak helyet: elsősorban szöveges művek, kisebb részben pedig térképek és kották. Gyűjtik továbbá az elektronikus újságokat és folyóiratokat, valamint egyéb, könyvtári szempontból érdekes információforrások, szolgáltatások és dokumentumok címeit is.

A szerzői jogi problémák miatt magánhasználatra és oktatási célra lehet felhasználni a szövegeket. A MEK-ben gyakran többféle formátumban (PDF, DOC, HTML, LIT) is elérhető egy-egy mű. Számos Magyarországon később létrejött internetes könyvtári szolgáltatás (főleg tartalomszolgáltatás) ebből nőtte ki magát, gondolok itt az Elektronikus Periodika Adatbázisra vagy a Digitális Képtárház szolgáltatására.

The screenshot shows a web browser window displaying the digital library page for 'Petőfi Sándor János vitéz'. The page has a header with the title and a search bar. Below the header, there is a navigation menu with links to 'Szerzői jogok', 'Katalógus-cédula', 'Keresés a MEK-ben', 'Információ', '2010-05-21', 'Forrás', and 'Számoló: 11033'. The main content area features a book cover of 'János vitéz' by Petőfi Sándor, with a search bar and a list of search results. The search results are displayed in a table with columns for 'Szerzői jogok', 'Katalógus-cédula', 'Keresés a MEK-ben', 'Információ', '2010-05-21', 'Forrás', and 'Számoló: 11033'.

Az oldalon történő keresés után a találaton belül a fenti képhez hasonlóan bordóval kiemelve látható a mű elérhető és letölthető változata.

Fontos megjegyezni, hogy egyre népszerűbbek külföldön, és egyre inkább hazánkban is az ún. e-book-ok, azaz elektronikus könyvek, amelyek megfelelő eszköz segítségével (e-book reader, e-könyv olvasó) használhatóak. Egy ilyen eszközön a megfelelő tárhely birtokában több száz, de akár több ezer e-könyv is tárolható, amelyek az olvasás újbóli népszerűvé tételét hivatottak szolgálni. A MEK-ben lévő könyvek döntő többsége támogatja azokat a formátumokat (LIT, PDF, HTML, egyes esetekben DOC), amelyeket az eszköz olvasni képes. A másik nagy előnye, hogy az e-könyv olvasókkal a hangoskönyveket is olvashatunk, amelyek a Magyar Elektronikus Könyvtárban szintén elérhetőek, és teljesen ingyenesek.

Az új technológiai eszközök fejlődésével egyre nagyobb teret kapnak az elektronikusan elérhető kiadványok, és ezáltal az elektronikus könyvtárak is.

5.2 EPA (Elektronikus Periodika Adatbázis és Archívum)¹⁸

Az Elektronikus Periodika Archívum és Adatbázis a Magyar Elektronikus Könyvtár kezdeményezése, mely a magyar vonatkozású elektronikus időszaki kiadványok könyvtári igényű nyilvántartására, illetve egyes folyóiratok archiválására irányul. A szolgáltatás célja, hogy létrejöjjön és minél tovább rendelkezésre álljon az elektronikus időszaki kiadványok szervezett, több szempontból visszakereshető katalógusa, illetve hogy minél több digitális periodika juthasson stabil hozzáférésű megjelenési módhoz és szakmai támogatáshoz; a felhasználók pedig minél könnyebben tájékozódjanak az e-periodikumok világában.

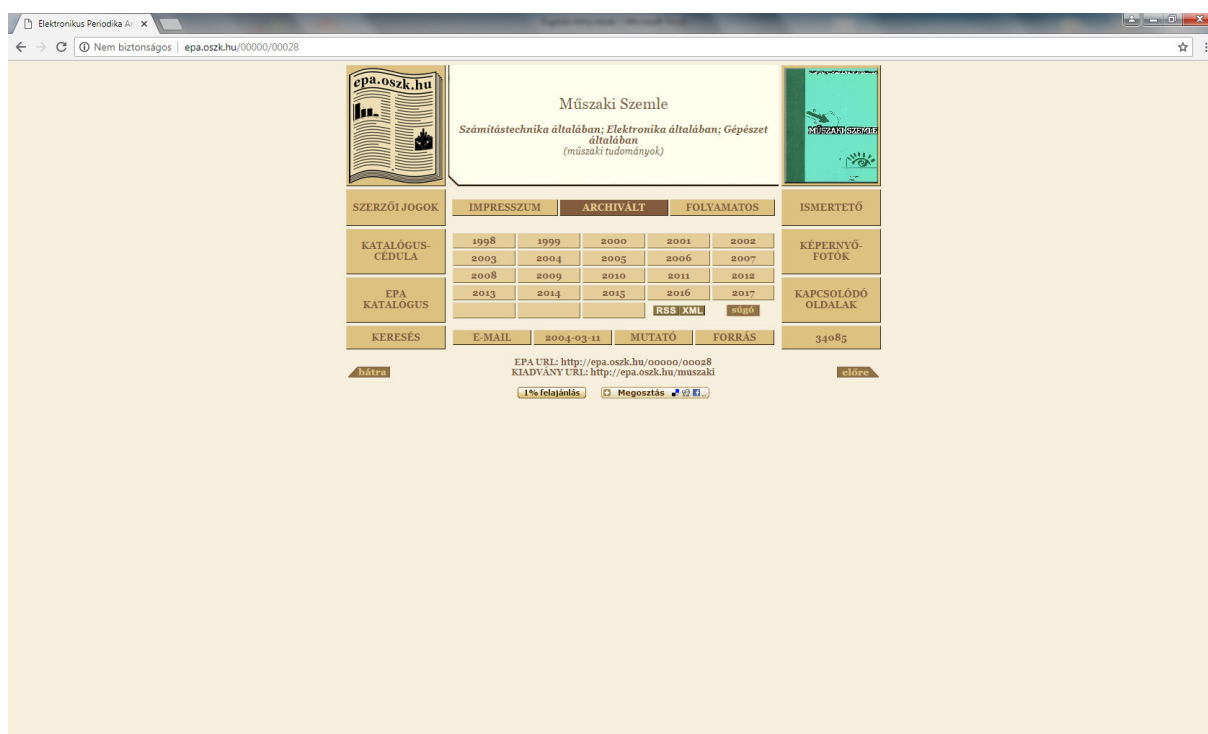
¹⁸ <http://epa.oszk.hu>

Alapötletét a MEK adta, mivel a periodikumok nyilvántartása és archiválása is korszerűbb megoldást igényelt. 2004-ben indult, az Országos Széchényi Könyvtár működteti. A hazai és külföldi magyar nyelvű folyóiratok teljes szövegét általában egy-két évtizedre visszamenőleg olvashatjuk, de a folyóiratok egy részét a kezdetektől digitalizálták.

Elektronikus Periodika Archivum és Adatbázis		
Találatali lista		
- Archivált kiadvány - Távoli kiadvány - Offline kiadvány		
Találatalok száma:		
3345		
HartApro hazonta megjelenő, ingyenes újság http://epa.oszk.hu/02400/02408	V	2013- hírtérítési újság regionális
Vbl Journal of Built Environment http://epa.oszk.hu/02400/02410	V	2013- szakmai tudományos
(T)error & Elhárítás http://epa.oszk.hu/02700/02743	V	2012-2014 szakmai
(T)error&Elhárítás a TEK Tudományos Tanácsának folyóirata http://epa.oszk.hu/02900/02932	A	2012- szakmai
.studio a Kóhírói András Történeti Műhely folyóirata http://epa.oszk.hu/02900/02984	V	2014- szakmai tudományos
108 Magazin magazin http://epa.oszk.hu/01900/01942	V	2008- kulturális magazin
12 rőpirat http://epa.oszk.hu/01500/01597	V	1880-1887
168 Óra Online kisebbségi hírnap http://epa.oszk.hu/00000/00043	V	2002- hírtérítési
2 A Krónika szociális, állami http://epa.oszk.hu/00700/00723	V	2000-2002 szakmai
2 A Krónika szociális, állami http://epa.oszk.hu/00700/00722	V	1999-2000 szakmai
2000 irodalmi és társadalmi havi lap http://epa.oszk.hu/03100/03134	A	2016- kulturális

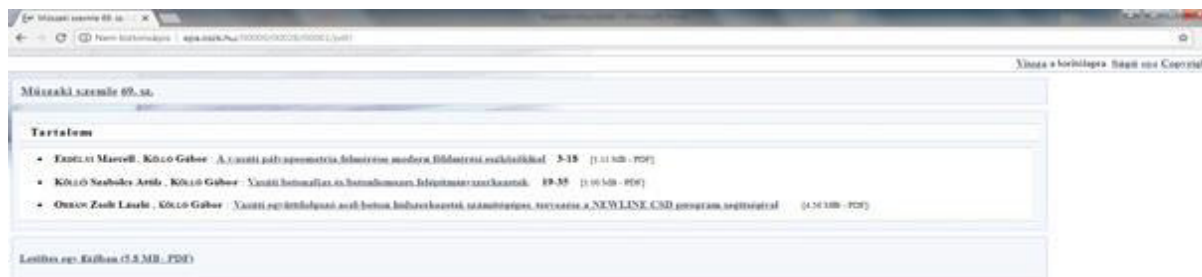
Jelenleg 3345 tételt mutat az EPA találatali listája.

Műszaki Szemle	
Számítástechnika általában; Elektronika általában; Gépészet (műszaki tudományok)	
SZERZŐI JOGOK	IMPRESSZUM ARCHIVÁLT FOLYAMATOS ISMERTETŐ
KATALÓGUS- CÉDULA	1998 1999 2000 2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016 2017
EPA KATALÓGUS	KÉPERNYŐ- FOTÓK
KERESÉS	KAPCSOLÓDÓ OLDALAK
E-MAIL 2004-03-11 MUTATÓ FORRÁS	34085
hátra előre	
EPA URL: http://epa.oszk.hu/00000/00028 KIADVÁNY URL: http://epa.oszk.hu/muszaki	
1% felajánlás Megosztás	

Ha a dokumentum ARCHIVÁLT, az EPA biztosítja állandó hozzáférhetőségét.

Az archivált számok évekre bontva visszakereshetők.

Ha a dokumentum TÁVOLI elérésű, az EPA csak regisztrálja azt. Hozzáférhetősége az eredeti forrás működésétől függ.

Ha a dokumentum OFFLINE, akkor közvetlenül nem érhető el az Interneten.

5.3 DKA (Digitális Képarchívum)¹⁹

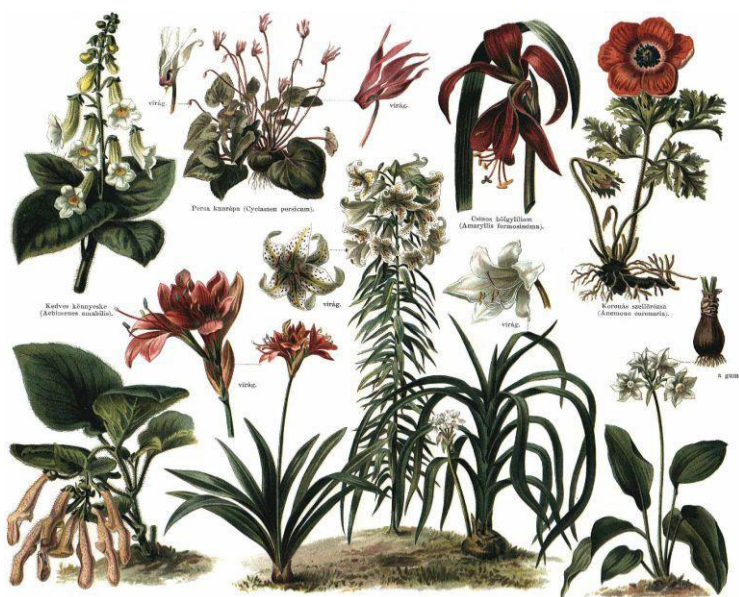

A Digitális Képarchívum az Országos Széchényi Könyvtárban működő E-könyvtári Szolgáltatások Osztály fejlesztése.

¹⁹ <http://dka.oszk.hu/>

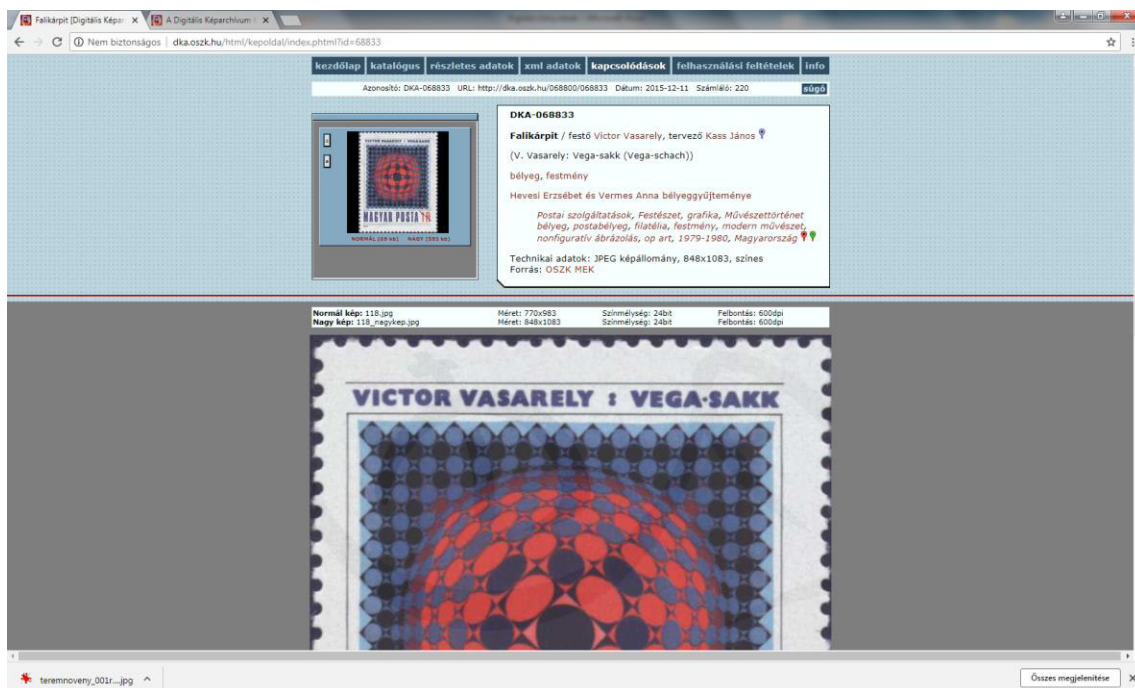
A DKA a képi dokumentumok szolgáltatására jött létre 2007-ben, a MEK Egyesület és az Internet Szolgáltatók Tanácsa támogatásának köszönhetően.

A Digitális Képtár anyaga többféle forrásból származik. Egyrészt feldolgozzák benne a MEK és az EPA egyes kiadványaiban található képeknek egy válogatott halmazát, így ezek az illusztrációk - általában jobb minőségben - önállóan is kereshetők és hivatkozhatók válnak. Másrészt pedig gyűjtik, katalogizálják és hosszú távon megőrzik az Interneten (pl. képmegosztó oldalakon), továbbá a CD illetve DVD kiadványokon megjelenő digitális képeket, amennyiben azok megfelelnek a gyűjtőkörnek és a tulajdonosuk hozzájárul a DKA-ban való szolgáltatáshoz.

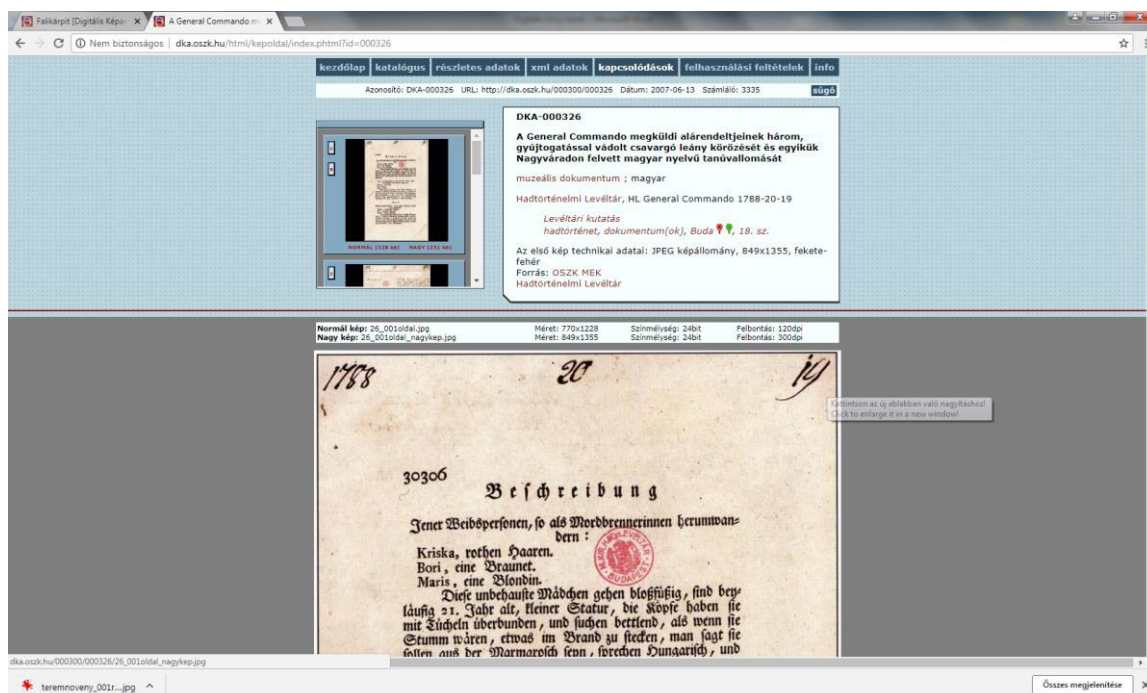

A Képtárban állóképek, animációk és mozgóképek egyaránt helyet kaphatnak. Egy képi dokumentum több állományból is állhat (pl. diasorozat, több részre vágott térkép), és esetenként többféle alternatív formátumban is szolgáltatjuk (pl. JPG és veszteségmentes TIFF). Minden dokumentumról készül legalább egy, 150 pont széles "bélyegkép", továbbá - az állóképek esetében - egy max. 770 pont széles "normál kép" és rendszerint egy ennél részletgazdagabb "nagy kép" is rendelkezésre áll. A képek felbontását a dokumentum alkotója illetve tulajdonosa határozza meg, általában hozzá érdemes fordulni, ha valaki jobb minőségű változatot szeretne és ugyancsak ő az illetékes az egyéb célú felhasználásokkal kapcsolatos engedélyezési ügyekben.

A gyűjtemény hosszú távú célja egy változatos tartalmú, nagy felbontású dokumentumokból álló és jól kereshető képgyűjtemény kialakítása.

Sokféle böngészési és keresési funkció segíti a megfelelő képek megtalálását. A kezdőlapon levő menüpontokkal kilistázhatjuk a teljes gyűjteményt sorszám szerint (a dokumentumok számát jelző számlálóra kattintva), vagy felkerülési sorrend szerint visszafelé, vagy a megtekintések száma szerint rendezve, vagy pedig alkotó és azon belül cím szerint. A bal oldali nagy témakörökre kattintva tematikus kategóriák alapján kereshetünk, és ezek a keresések továbbadhatók a MEK és az EPA gyűjteményei felé is. A jobb oldalon levő mezőkkel pedig néhány szó vagy vagy *-gal csonkolt betűcsoport beírásával célzott kereséseket indíthatunk. Itt lehetőségünk van egyszerre akár az összes (közel százféle) adatmezőben is keresni. A Képtár anyaga kisebb részalmazokba is be van sorolva, ezek önállóan is kereshetők a "Gyűjtemények" menüpontra kattintva.

Az említett 3 gyűjteménynek (MEK, EPA, DKA) létezik egy közös keresőfelülete is, ami ezen a címen érhető el: <http://mek.oszk.hu/kozoskereso/>

MEK (Magyar Elektronikus Könyvtár) x MEK-EPA-DKA közös kereső x

Nem biztonságos mek.oszk.hu/kozoskereso/

MEK-EPA-DKA közös kereső

RSS CSATORNÁK: MEK EPA DKA
TWITTER CSATORNÁK: MEK-EPA DKA
HÍRLEVÉL: MEKHEK
OAI-ALAPÚ KERESŐ: OHS

Alapadat keresés: MEK EPA DKA MIND

alkotó: szerző, szerkesztő, létrehozó...

cím: főcím, alcím, sorozatcím egyes szavai...

téma: tárgyszó, típus, témakör...

KERESÉS

Tematikus böngészés: MEK EPA DKA MIND

témakör: Minden témakör

altémakör:

BÖNGÉSZÉS

A teljes szövegben: MEK EPA DKA MIND

az összes szóval:

bármelyik szóval:

e szavak nélkül:

KERESÉS

Ezen az oldalon a Magyar Elektronikus Könyvtárban levő könyvjellegű dokumentumok, az Elektronikus Periodika Archivumban található folyóiratok és egyéb időszakos kiadványok, valamint a Digitális Képtárban őrzött képanyagok között lehet keresni – egyszerre, vagy gyűjteményenként külön-külön is.

Az alapadatok illetve a teljes szövegű keresés esetében a szavak vége csillaggal csatlakozható (pl. könyv*). Ez utóbbi kereső a HTML és a PDF formátumú dokumentumok szövegében keres (kivéve a képként digitalizált oldalakat tartalmazó PDF fájlokat), a DKA-ban levő képek esetében pedig azok valamennyi leírásában (pl. a tárgyszavakban), a képaláírásban, az ismertető szövegben is). A tematikus böngészésnél előbb témakört kell választanunk, és utána ezen belül válasszunk egy vagy több altémakört is (ehhez a Ctrl gombot lenyomva kell tartani és úgy kattintani az egyes sorokra).

A találati listánál további szűkítési, valamint rendezési lehetőségeink

Készült 2013-ban a MEK Egyesület és az Internet Szolgáltató Társaság támogatásával. Készítette az OSH Elektronikus Szolgáltatások Osztálya. Programozás: Vitéz Bt. | webalizer

teremnoveny_001r...jpg

Összes megjelenítése x

5.4 MDK (Magyar Digitális Képkönyvtár)²⁰

A Magyar Digitális Képkönyvtár 2008-2009-ben az Országos Széchényi Könyvtár irányításával és 48 magyar könyvtár összefogásával jött létre. A folyamatosan bővülő digitális képgyűjtemény kialakítását a Reneszánsz Év keretében az Oktatási és Kulturális Minisztérium (jogutódja: NEFMI) támogatta.

Célja, hogy az ismert és kevésbé ismert képeket a lehető legszélesebb körben hozzáférhetővé tegyék, határainkon innen és azon túl. A képkönyvtár gyűjtőköre - az Országos Széchényi Könyvtárban őrzött képanyagon túl - kiterjed a különféle gyűjteményekben őrzött magyar vagy magyar vonatkozású kódexekre, helytörténeti fotótárakra, képeslapokra, plakátokra és más képi (vagy képként szolgáltatott) dokumentumokra (pl. kéziratokra).

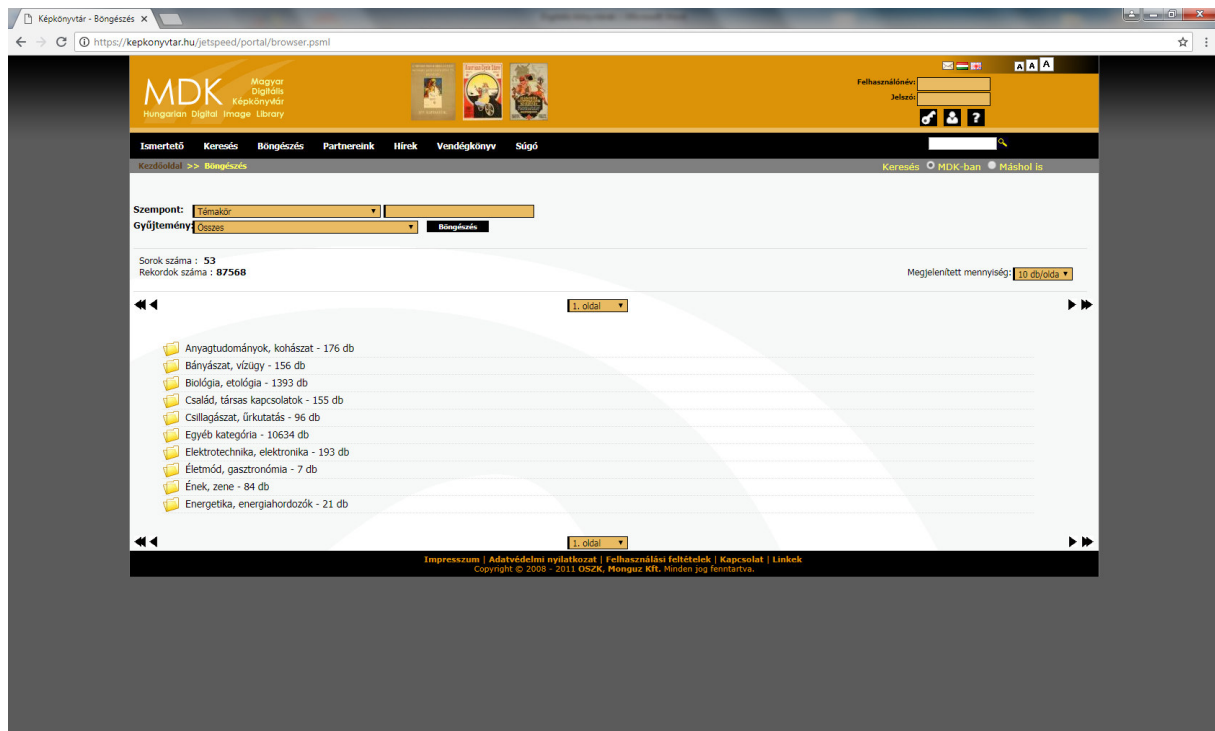
A reprezentatív válogatás létrehozásakor elsősorban az oktatási, a tudományos és kulturális szempontok dominálnak. Az időről-időre bővülő speciális szolgáltatásokkal támogatjuk a képek kreatív felhasználását és újrahasznosítását.

A könyvtárakban őrzött, digitalizált képanyag összegyűjtésével és szolgáltatásával a felhasználók áttekintést kapnak a gyűjteményekben található értékekről, és szabadon felhasználhatják azokat tanuláshoz, ismeretszerzéshez vagy akár szórakozáshoz. Publikáláshoz vagy haszonszerzési célú felhasználáshoz az őrzőkönyvtár engedélyét kell kérni. (2011. őszén az adatbázis 52 intézmény közel 60.000 dokumentumát, több mint 78.000 db képet tartalmaz.)

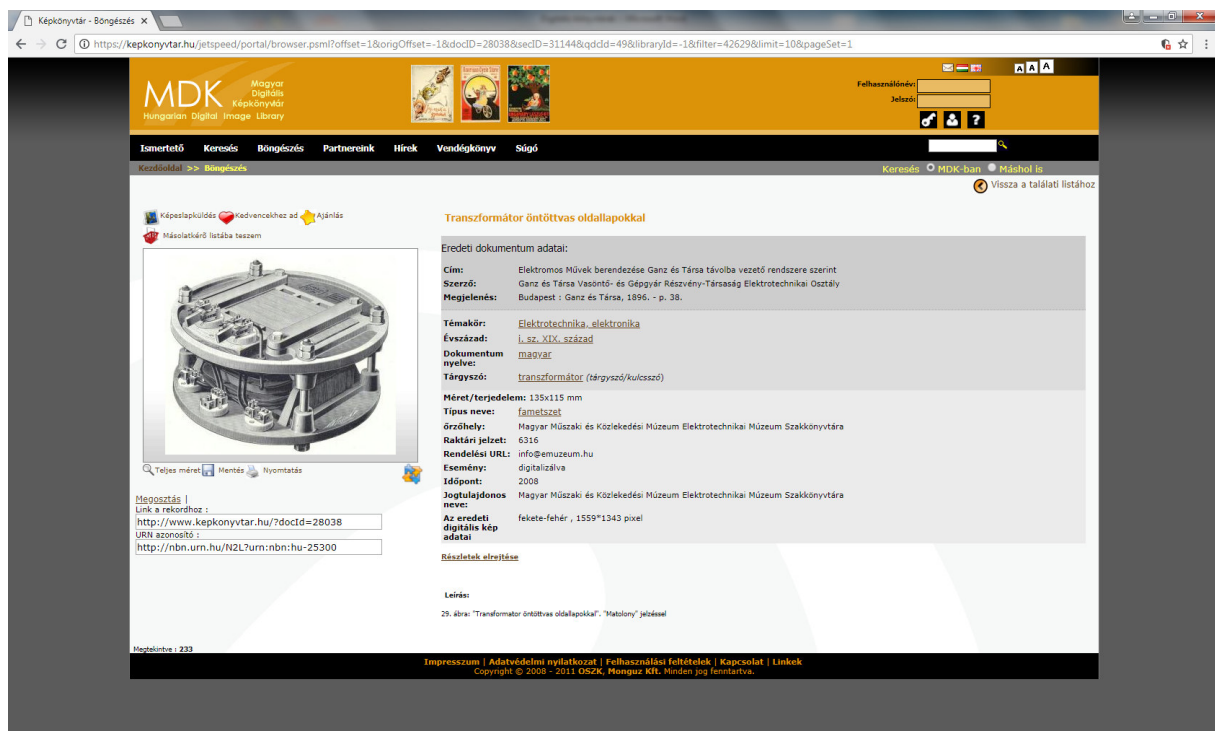

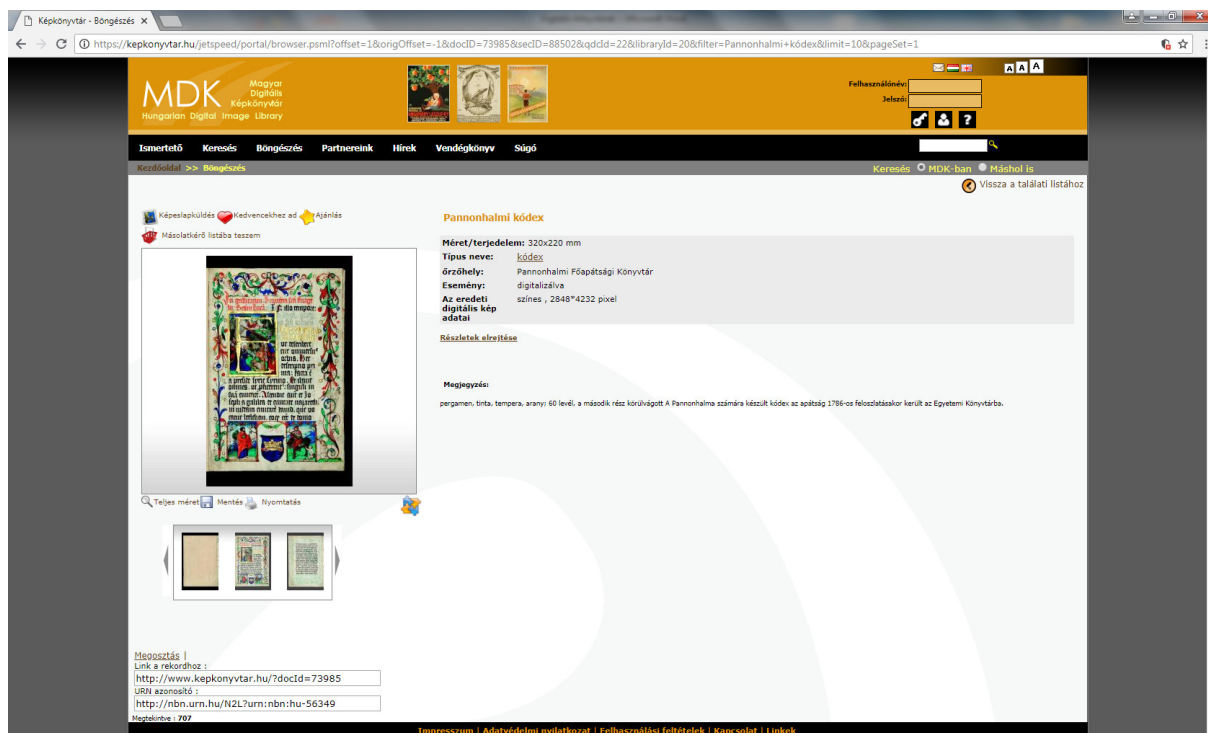
Az oldalon az egyszerű keresés mellett a böngészésre is van lehetőség.

²⁰ <https://kepkonyvtar.hu>

A találat egy részletes leírással együtt kerül megjelenítésre.

A képek minden esetben nagy felbontásúak, részleteiben is tovább nagyíthatóak.

5.5 MATARKA (Magyar folyóiratok tartalomjegyzékeinek kereshető adatbázisa)²¹

A MATARKA 2002 óta létező, a Miskolci Egyetem, Könyvtár, Levéltár, Múzeum által fejlesztett és működtetett, túlnyomórészt Magyarországon megjelenő tudományos és szakmai folyóiratok tartalomjegyzékeinek kereshetőségét és böngészését lehetővé tevő, bárki számára térítésmentesen elérhető országos szolgáltatás. Az adatbázis építésében több mint 50 könyvtár, 30 feletti szerkesztőség, 8 magánszemély vesz részt. Alapfunkcióin túl elvezet a feldolgozott folyóiratok honlapjára, hozzáférést ad ugrópontok segítségével a cikkek teljes szövegéhez, ha azok szabadon elérhetők az interneten, illetve ha nem, akkor közvetítésével a cikkek másolata megrendelhető az Országos Széchényi Könyvtártól.

A MATARKA évente másfél milliónyi használatot regisztrál, a feldolgozott cikkek száma több mint 2,5 millió, a folyóiratok száma 1800 felett van és a cikkek 30%-nak a teljes szövegéhez hozzá lehet férni.

A felvett adatok adatbázisba kerülnek és több szempont szerint visszakereshetők ill. az egyes számok külön-külön böngészhetők. A gyarapodás egyrészt kézi adatbevitellel történik, másrészt digitális formában már rendelkezésre álló adatok konvertálásával.

1. A legalapvetőbb feldolgozási mód: kézi bevitel a lapszámok kézbevitelével. Ezt a feldolgozást a MATARKA-t építő több mint 50 könyvtár munkatársai végzik. A könyvtárak saját maguk döntenek el, hogy mely folyóiratokat dolgozzák fel.

²¹ <http://www.matarka.hu/>

2. Folyóirat szerkesztőségek és önkéntes magánszemélyek küldik a tartalomjegyzékeket egy adott, konvertálásra alkalmas formátumban.

3. Folyamatos adatátvitel történik az Elektronikus Periodika Archívumból és az Akadémiai Kiadótól és különböző folyóiratok honlapjairól.

Az adatbázisban való kereséshez részletes útmutató is található az oldalon.

The screenshot shows the 'Keresési útmutató' (Search guide) page of the MATARKA database. The page is titled 'Keresési útmutató' and 'Keresés, böngészés'. It contains several sections: 'Csonkolás, maszkolás' (Truncation, masking), 'Ékezzettel vagy anélkül?' (With or without diacritics?), and 'Egy mezős keresés a főoldalon' (A field search on the main page). The 'Csonkolás, maszkolás' section explains how to use wildcards like % and * to search for specific terms. The 'Ékezzettel vagy anélkül?' section explains how to search for terms with or without diacritics. The 'Egy mezős keresés a főoldalon' section explains how to search for terms in a specific field.

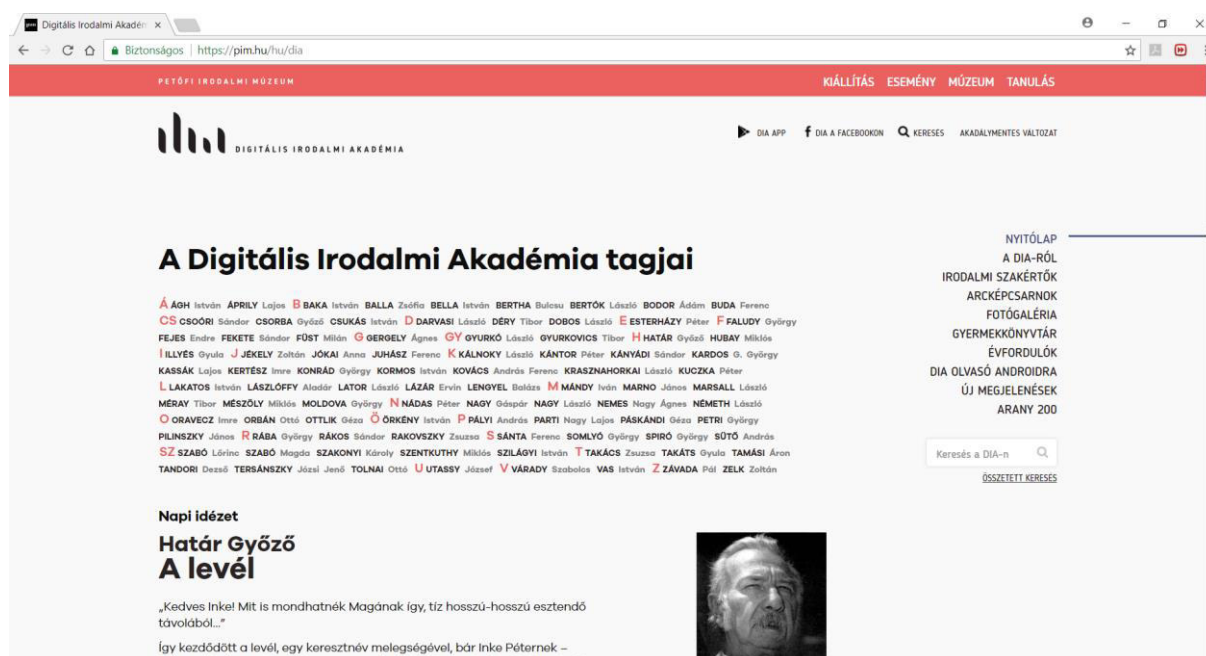
The screenshot shows the 'Részletes keresés' (Detailed search) page of the MATARKA database. The page is titled 'Részletes keresés' and 'Találatok' (Results). It displays the search results for the query 'marketing'. The results are listed in a table with columns for 'Szerző' (Author), 'Cím' (Title), 'Folyóirat' (Journal), and 'Év' (Year). The results show 1448 hits for the query 'marketing' and 1448 hits for the query 'marketing'.

5.6 DIA – Digitális Irodalmi Akadémia²²

A Digitális Irodalmi Akadémia (DIA) 1998 tavaszán jött létre. Küldetése a legújabbkori és kortárs magyar irodalom kiemelkedő alkotásainak átmentése a digitális korba, értékeinek megőrzésével, közvetítésével és népszerűsítésével.

Az Akadémia fenntartásával a kulturális kormányzat – az élő tagok számára fizetett havi felhasználási díj révén – folyamatos anyagi támogatást nyújt a magyar irodalom legkiválóbb alkotói számára írói, költői, irodalomelméleti tevékenységük folytatásához, újabb alkotások létrehozásához.

A digitális könyvtár teljes életművekből épül fel. A közönség számára nyújtott internetes szolgáltatás tartalmát az eredeti szövegkiadást alapul tekintő, új, javított, hiteles kiadások alkotják. A DIA révén a kortárs magyar irodalom alkotásainak egyre bővülő köre, egységes adatbázisban, ingyenesen érhető el és ismerhető meg a világ bármely pontján.

Gazdája kezdetben a Petőfi Irodalmi Múzeum (akkori nevén a Magyar Irodalom Háza), majd 2000 őszétől a Neumann János Digitális Könyvtár és Multimédia Központ Kht. volt.

A fenntartó kulturális minisztérium döntésével a Digitális Irodalmi Akadémia 2007 januárjától visszakerült a Petőfi Irodalmi Múzeum szervezetébe, ahol megteremtődtek a hosszú távú működés feltételei. 2007 májusától, túllépve a programlétet, a Múzeum élethosszig tartó szerződéseket kötött a DIA tagjaival.

Az elmúlt években a DIA a Petőfi Irodalmi Múzeum folyamatosan gyarapodó „virtuális gyűjteményévé” alakult. A honlapon hozzáférhetővé vált a PIM táraiban őrzött festmények,

²² <https://pim.hu/hu/dia>

fényképek, kéziratok, hanganyagok, egyéb dokumentumok jelentős része. A Múzeum a DIA révén maga is tekintélyes mennyiségű műtárggyal, irat- és képanyaggal, relikviával gazdagodott.

Keresés

The screenshot shows the search interface of the Digital Literary Academy (DIA) website. The browser tabs indicate the user is on the 'DIA JADOX' page. The website header includes the logo and navigation links for 'KERESÉS', 'BÖNGÉSZÉS', and 'SÚGÓ'. The main content area is titled 'Keresés paramétereit:' and contains several search filters. The 'Találatok száma' is set to 10. The 'Keresés teljes szövegben:' section has a search input field and a checked checkbox for 'Cikkzettel'. Below this, there are several unchecked checkboxes for 'Keresés csak címben', 'Keresés csak versben', 'Keresés csak mottóban', 'Keresés csak ajánlásban', 'Keresés csak keltezésben', and 'Keresés csak gyermek és ifjúsági művekben'. The 'Keresés metaadatokban:' section has a dropdown menu set to 'Szerző neve' and a search input field. Below this, there are buttons for '+ Szempont hozzáadása', '- Szempont eltávolítása', and 'Indítás'.

Kezdőoldal >> Keresés

Keresés paramétereit:

Találatok száma : 10 / oldal

Keresés teljes szövegben:

Keresés szövegben:

☒ Cikkzettel

☐ Keresés csak címben ☐ Keresés csak versben ☐ Keresés csak mottóban ☐ Keresés csak ajánlásban ☐ Keresés csak keltezésben ☐ Keresés csak gyermek és ifjúsági művekben

Keresés metaadatokban:

Szerző neve

+ Szempont hozzáadása - Szempont eltávolítása

Indítás

Böngészés

The screenshot shows the browsing interface of the Digital Literary Academy (DIA) website. The browser tabs indicate the user is on the 'DIA JADOX' page. The website header includes the logo and navigation links for 'KERESÉS', 'BÖNGÉSZÉS', and 'SÚGÓ'. The main content area is titled 'Kezdőoldal >> Böngészés'. The 'Mi alapján böngésszen:' dropdown menu is set to 'Szerző neve'. The 'Találatok száma' is 86, and the 'Előfordulások száma' is 1729. The 'Megjelenített mennyiség' is set to 10 db/c. The page shows a list of authors and their corresponding number of items. The navigation bar at the bottom indicates the user is on the 1st page of 1 page.

Kezdőoldal >> Böngészés

Mi alapján böngésszen: Szerző neve Böngészés

Találatok száma : 86
Előfordulások száma : 1729

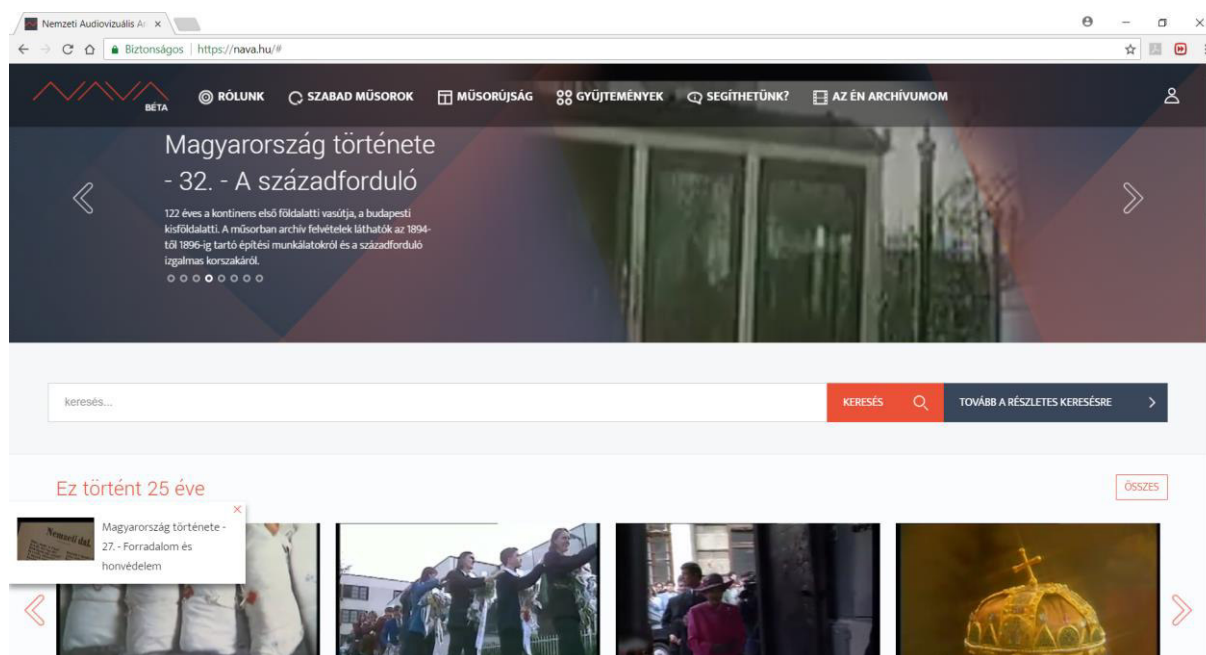
Megjelenített mennyiség: 10 db/c

1. oldal

Ágh István - 37 db
Áprily Lajos - 2 db
Baka István - 3 db
Balla Zsófia - 11 db
Bella István - 19 db
Bertha Bulusu - 25 db
Bertók László - 25 db
Bodor Ádám - 12 db
Buda Ferenc - 17 db
Csoóri Sándor - 26 db

5.7 NAVA – Nemzeti Audiovizuális Archívum²³

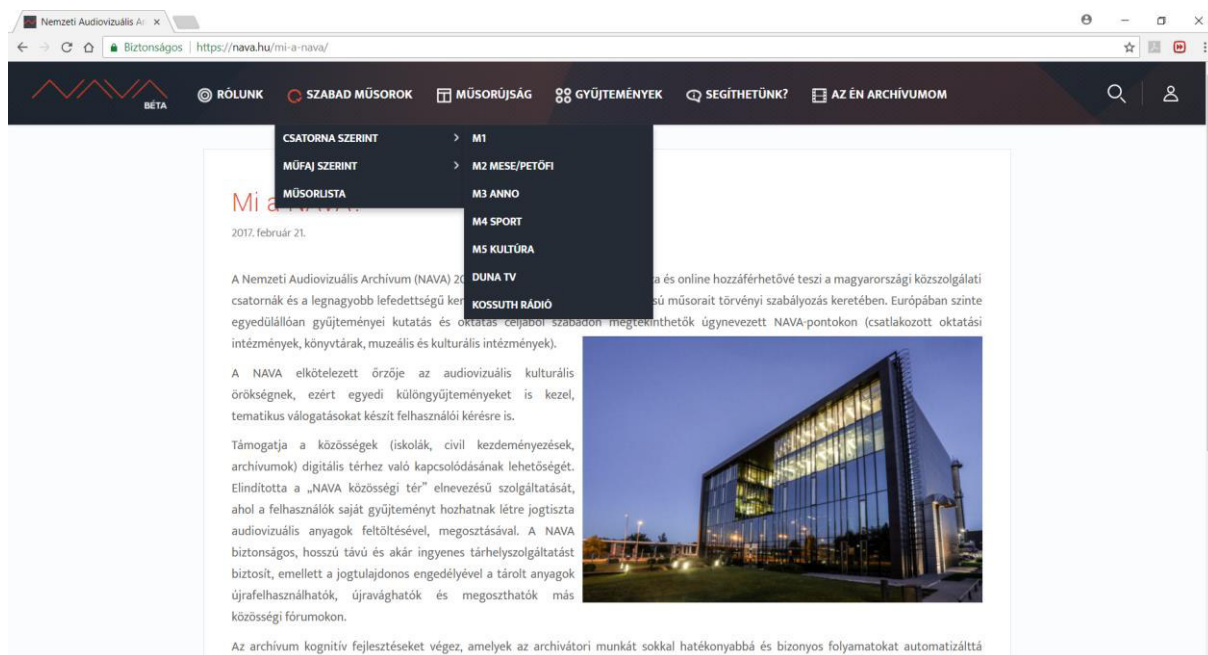
A Nemzeti Audiovizuális Archívum (NAVA) 2006 óta digitálisan rögzíti, feldolgozza és online hozzáférhetővé teszi a magyarországi közszolgálati csatornák és a legnagyobb lefedettségű kereskedelmi televíziók magyar gyártású műsorait törvényi szabályozás keretében. Európában szinte egyedülállóan gyűjteményei kutatás és oktatás céljából szabadon megtekinthetők úgynevezett NAVA-pontokon (csatlakozott oktatási intézmények, könyvtárak, muzeális és kulturális intézmények).

Támogatja a közösségek (iskolák, civil kezdeményezések, archívumok) digitális térhez való kapcsolódásának lehetőségét. Elindította a „NAVA közösségi tér” elnevezésű szolgáltatását, ahol a felhasználók saját gyűjteményt hozhatnak létre jogtisztá audiovizuális anyagok feltöltésével, megosztásával. A NAVA biztonságos, hosszú távú és akár ingyenes tárhelyszolgáltatást biztosít, emellett a jogtulajdonos engedélyével a tárolt anyagok újrafelhasználhatók, újravághatók és megoszthatók más közösségi fórumokon.

A szabad műsorok csatorna és műfaj szerint is megtalálhatóak.

²³ <https://nava.hu/>

A NAVA Községi Terének célja, hogy intézmények, szervezetek tölthessék fel az archívumba saját tartalmaikat, ezzel különgyűjteményt hozva létre. (pl. egy kistérség audiovizuális öröksége) A feltöltéshez olyan feldolgozó rendszert épített a NAVA, ami bárki számára könnyen áttekinthető és kezelhető. A mindenkori feltöltő intézménynek nem kell mást tennie, mint igényelni egy vagy több hozzáférést a rendszerhez, valamint definiálni, hogy milyen néven legyenek elérhetők az egyes gyűjteményei.

Az FTP-n feltöltött mesterpéldányfájlokat bármikor elérheti az intézmény, így újra is használhatja, ezzel egyfajta tárhelyet is biztosít a NAVA a feltöltő intézménynek. Feltöltést követően a rendszer automatikusan legenerálja a megtekintő streamingpéldányt, amit aztán metaadattal lehet ellátni, és rendelkezni arról, hogy milyen jogok társulnak az adott videóhoz:

- privát, csak a feltöltő játszhatja ki, nem jelenik meg a nava.hu oldalon
- csak NAVA-pontba lejátszható
- szabadon, korlátozás nélkül elérhető

A feltöltő intézmény létrehozhat egy csoportot, amibe több munkatársat is delegálhat a metaadatoláshoz, de a feltöltés és a rendszer használata már egy felhasználó esetében is elindulhat. Mivel munkacsoportban történő munkavégzés is támogatott, így egy feltöltött dokumentumnak több státuszát is meg lehet különböztetni:

- Várakozás metaadatolásra
- Feldolgozás alatt
- Ellenőrzésre vár
- Kész állapotú

Nemzeti Audiovizuális Ar
Biztonságos
https://nava.hu/kozossegi-ter/

RÖLUNK
SZABAD MŰSOROK
MŰSORÚJSÁG
GYŰJTEMÉNYEK
SEGÍTHETÜNK?
AZ ÉN ARCHÍVUMOM

Közösségi tér

2017. július 2.

A *Közösségi Tér* célja, hogy intézmények, szervezetek tölthessék fel az archivumba saját tartalmait, ezzel különgyűjteményt hozva létre. (pl. egy kistérség audiovizuális öröksége) A feltöltéshez olyan **feldolgozó rendszert** épített a NAVA, ami bárki számára könnyen áttekinthető és kezelhető. A mindenkori feltöltő intézménynek nem kell más tennie, mint igényelni egy vagy több hozzáférést a rendszerhez, valamint definiálni, hogy milyen néven legyenek elérhetők az egyes gyűjteményei.

Az FTP-n feltöltött mesterpéldányfájlokak bármikor elérheti az intézmény, így újra is használhatja, ezzel egyfajta tárhelyet is biztosít a NAVA a feltöltő intézménynek. Feltöltést követően a rendszer automatikusan legenerálja a megtekintő streamingpéldányt, amit aztán metaadattal lehet ellátni, és rendelkezni arról, hogy milyen jogok társulnak az adott videóhoz:

- privát, csak a feltöltő játszhatja ki, nem jelenik meg a **nava.hu** oldalon
- csak NAVA-pontba lejátszható
- szabadon, korlátozás nélkül elérhető

A feltöltő intézmény létrehozhat egy csoportot, amibe több munkatársat is delegálhat a metaadatoláshoz, de a feltöltés és a rendszer használata már egy felhasználó esetében is elindulhat. Mivel munkacsoportban történő munkavégzés is támogatott, így egy feltöltött dokumentumnak több státuszát is meg lehet különböztetni:

- Várakozás metaadatolásra
- Feldolgozás alatt
- Ellenőrzésre vár
- Kész állapotú

Keresési lehetőségek

Nemzeti Audiovizuális Ar
Biztonságos
https://nava.hu/free/all

RÖLUNK
SZABAD MŰSOROK
MŰSORÚJSÁG
GYŰJTEMÉNYEK
SEGÍTHETÜNK?
AZ ÉN ARCHÍVUMOM

Keresendő kifejezés...
349084 találat

RENDEZÉS
Relevancia
MŰFAJ
Mind
MÉDIUM
Mind
CSATORNA
Mind
NYELV
Mind
KORHATÁR
Mind
IDŐ

tárgyszavak
személyek
címek
leírás

☒ Csak szabadon lejátszható tartalmak
☐ Ismétlések listázása
☒ Gyűjteményi tartalom listázása
ADÁSNAPO:

V4

2017

A V4 országok politikai, gazdasági, kulturális kapcsolódásai az elmúlt években jelentősen felerősödtek, az országok együttműködése azt bizonyítja, együtt meghatározó szerepek van Európában. A napi V4 híradóban bemutatják azokat az álláspontokat, reakciókat, megközelítéseket és válaszokat, amelyeket a V4 társulás tagjai (Magyarország, Szlovákia, Csehország és Lengyelország) adnak a nemzetállamokat, Európát és a világpolitikát érintő kérdésekre. A V4 híradó forrásai a lengyel, cseh, szlovák lapok,...

Csatorna: M1
Hossz: 00:04:27

ID: 3187419
2017. 09. 06. - 21:25

Ecranul nostru

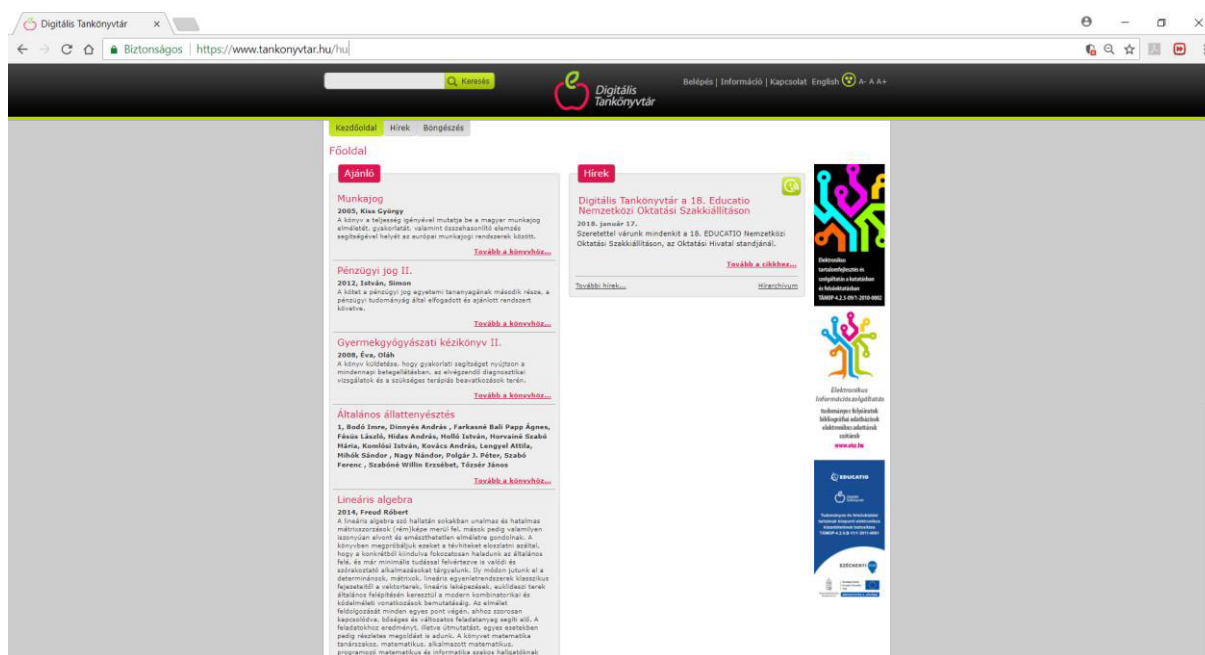
2017

A magyarországi román közösség életét, értékeit, identitása megőrzése érdekében kifejtett tevékenységét, valamint az anyaországához fűződő egyre szorosabb kapcsolatait bemutató magazinműsor heti rendszerességgel jelentkezik. A Szegedi Körzeti Stúdióban működő szerkesztőség 1982 óta készíti román nyelvű adásait. Román nyelvű nemzetiségi magazin

Csatorna: Duna TV
Hossz: 00:26:17

ID: 3187286
2017. 09. 06. - 07:15

5.8 Digitális Tankönyvtár²⁴

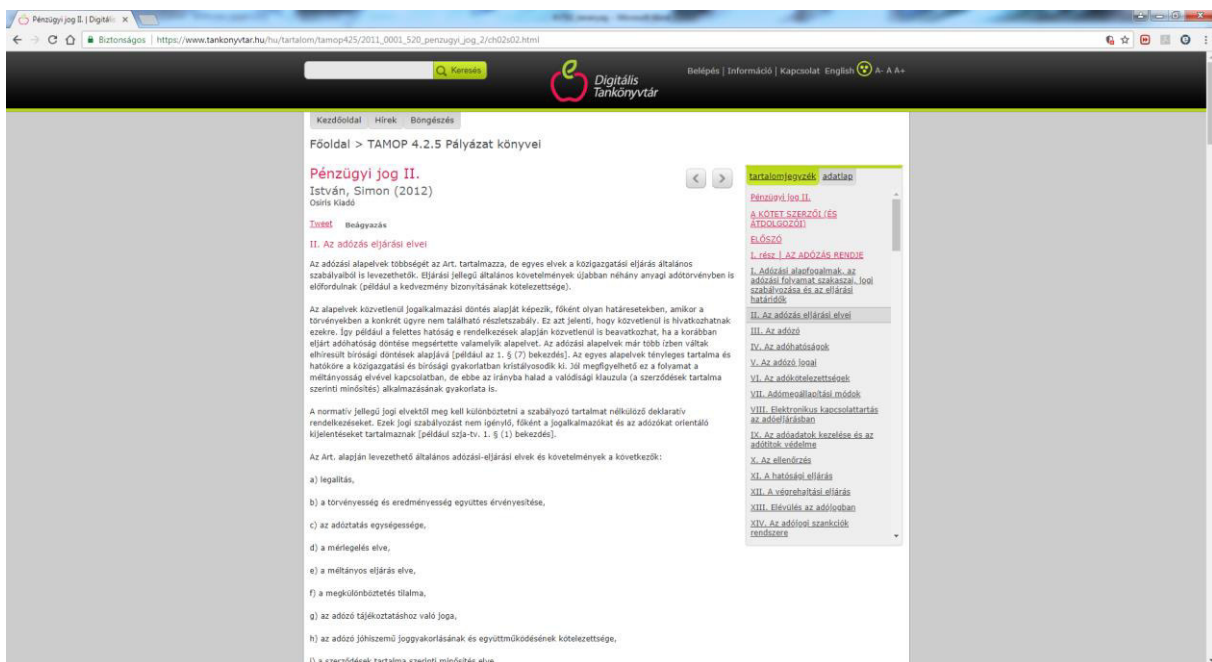
A 2005-ben életre hívott Digitális Tankönyvtár célja, hogy a tankönyvek, szakkönyvek, folyóiratok digitális formában - az interneten keresztül - elérhetővé váljanak az érdeklődők számára. A Tankönyvtár ezzel segíti a felsőoktatásban tanulók és oktatók továbbképzését, mivel az elektronikus tananyagok fejlesztése, közreadása hozzájárul ahhoz, hogy a hallgatók versenyképesebb tudáshoz jussanak.

A Tankönyvtár feladata, hogy széles körben ismert szabványokra alapozva, nyílt és könnyen felhasználható formátumokban jelenítsen meg és adjon közre különböző tudományágakat felölelő tankönyveket, és ezekhez kapcsoló folyóiratokat, ábrákat, egyéb illusztrációkat. Törekszik arra, hogy a benne fellelhető elektronikus dokumentumok a tudományágak széles spektrumát öleljék fel az irodalomtól az orvostudományon át a mezőgazdasági technológiákig, ezzel elősegítve az olvasók minél pontosabb tájékoztatását. A Tankönyvtár felépítése könnyűvé és egyszerűvé teszi a szövegekben történő keresést, mentést, nyomtatást, ezzel segítve az aktív tanulási és kutatási folyamatokat.

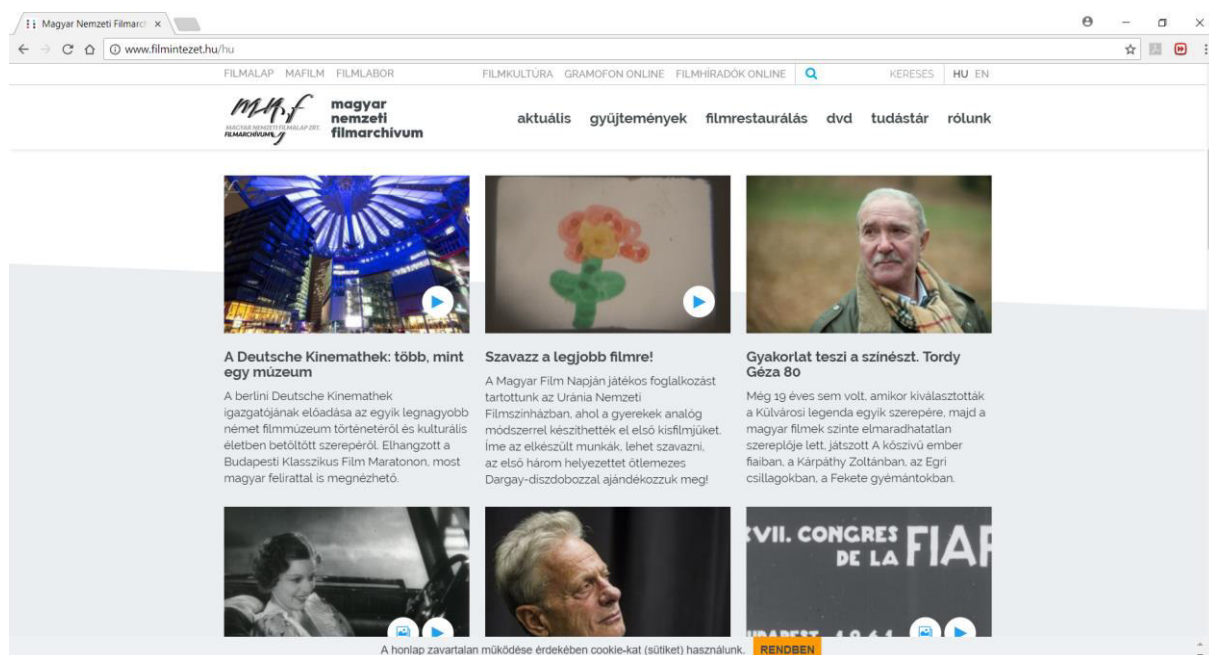
Az évek során egyre több írás került be a gyűjteménybe, és 2016-ra eljutottunk oda, hogy már több mint 13 ezer dokumentumot tartalmaz az e-könyvtár, amelyhez számos különböző formátumban (például pdf és epub) hozzáférhetünk, de akár online is olvashatunk.

Némelyik dokumentum megtekintéséhez és letöltéséhez speciális hozzáférés szükséges. De ennek ellenére érdemes böngészni a tartalmakat, mert igazán érdekes kötetekre is bukkanhatunk.

²⁴ <https://www.tankonyvtar.hu>

5.9 MNF – Magyar Nemzeti Filmarchívum²⁵

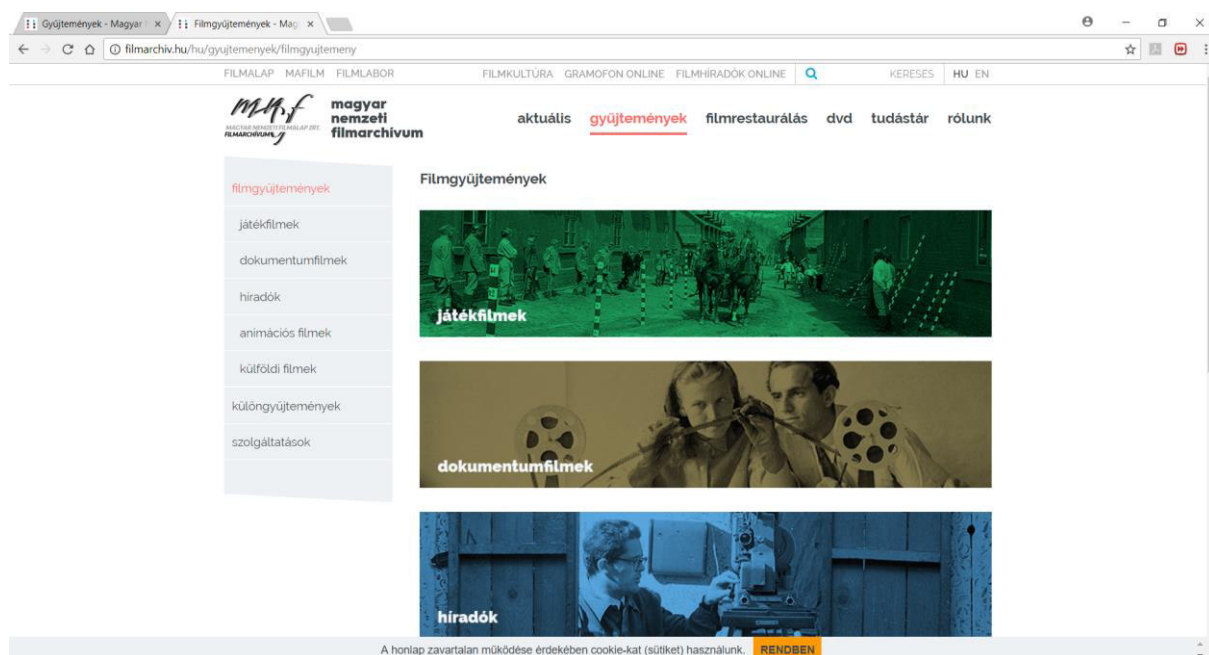
1957-ben Színház- és Filmtudományi Intézet néven jött létre a magyar filmarchívum, amely különböző neveken, helyszíneken, koncepciókkal és hordozókon azóta is azon fáradozik, hogy a nemzeti filmkincset megőrizze és hozzáférhetővé tegye. Magyarország egyetlen filmes közgyűjteménye. Működésének célja, hogy a magyar és egyetemes filmkultúra tárgyi, írásos és egyéb dokumentumainak gyűjtésével, megőrzésével, felújításával és archiválásával, valamint kutatási tevékenységgel hozzájáruljon a magyar filmkultúra fejlődéséhez. 2017. január 01. óta a Magyar Nemzeti Filmalap igazgatóságaként működik. Mai nevét ekkor vette fel újra.

Gyűjtőkörébe a magyar játék-, dokumentum-, animációs és híradófilm tartozik, de külföldi filmeket is őriz: a Magyarországon forgalmazott alkotások feliratos vagy szinkronizált kópiáit. A filmekhez tartozó dokumentációt, fotó-, plakát- és könyvanyagot is gyűjti, az ország egyetlen filmes szakkönyvtára mellett jelentős plakát- és fotógyűjteménnyel rendelkezik.

Az ezredforduló környékén megkezdődött a nemzeti filmkincs tervszerű és szisztematikus felújítása, először hagyományos, majd digitális módszerekkel. 2010 óta a felújított filmek DVD-n is megjelennek, a filmtörténeti DVD-sorozat első darabja az első magyar színes film, az 1949-es Lúdas Matyi volt.

²⁵ <http://www.filmintezet.hu>

Gyűjtemények

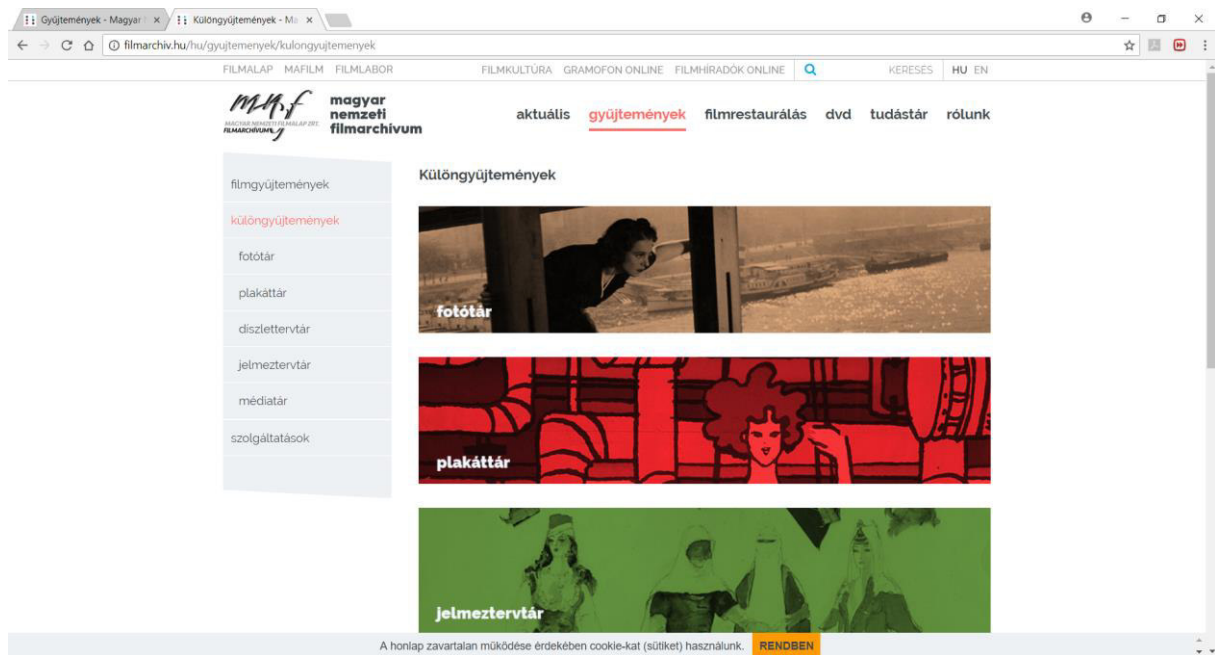

Filmgyűjtemény

- 70 000 filmtétel
- 260 000 tekercs
- 65 000 35mm-es film
- 3900 nitrofilm

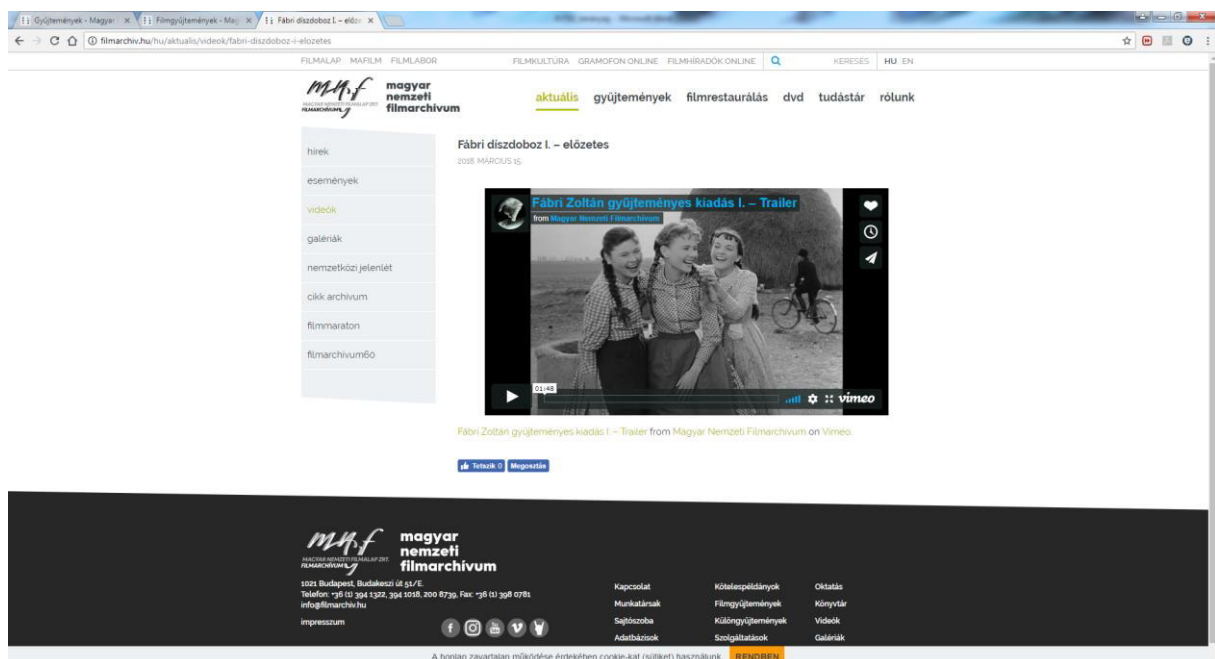
Országos Szakkönyvtár

- 20 000 kötet könyv
- 3200 kézirat
- 572 folyóirat 3000 kötetben
- 4400 forgatókönyv
- 5700 alkotói dosszié
- 15 000 játékfilmes dosszié
- 18 000 nem játékfilmes dosszié
- 1200 dosszié a magyar és nemzetközi fesztiválokról és filmhetekről

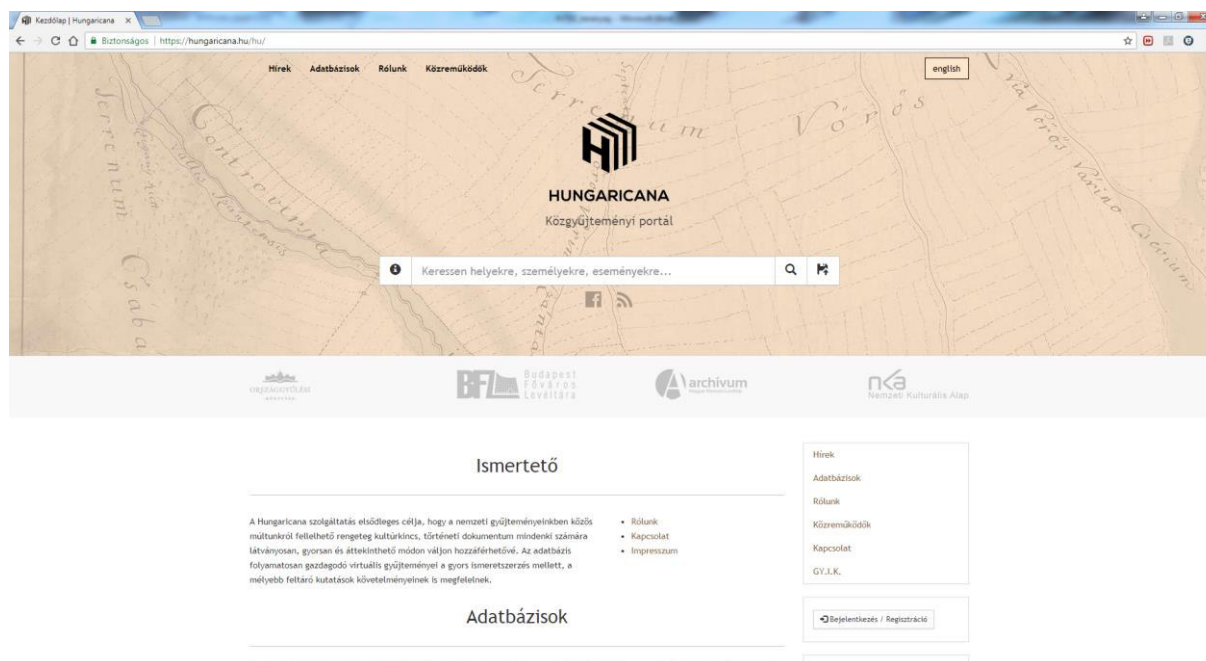
Különgyűjtemények

- 500 000 fotó
- 26 ezer filmplakát
- 300 film díszlet- és jelmeztervei

5.10 HUNGARICANA – Közgyűteményi Portál²⁶

A Hungaricana szolgáltatás elsődleges célja, hogy a nemzeti gyűjteményeinkben közös múltunkról fellelhető rengeteg kultúrkincs, történeti dokumentum mindenki számára látványosan, gyorsan és áttekinthető módon váljon hozzáférhetővé. Az adatbázis folyamatosan gazdagodó virtuális gyűjteményei a gyors ismeretszerzés mellett, a mélyebb feltáró kutatások követelményeinek is megfelelnek.

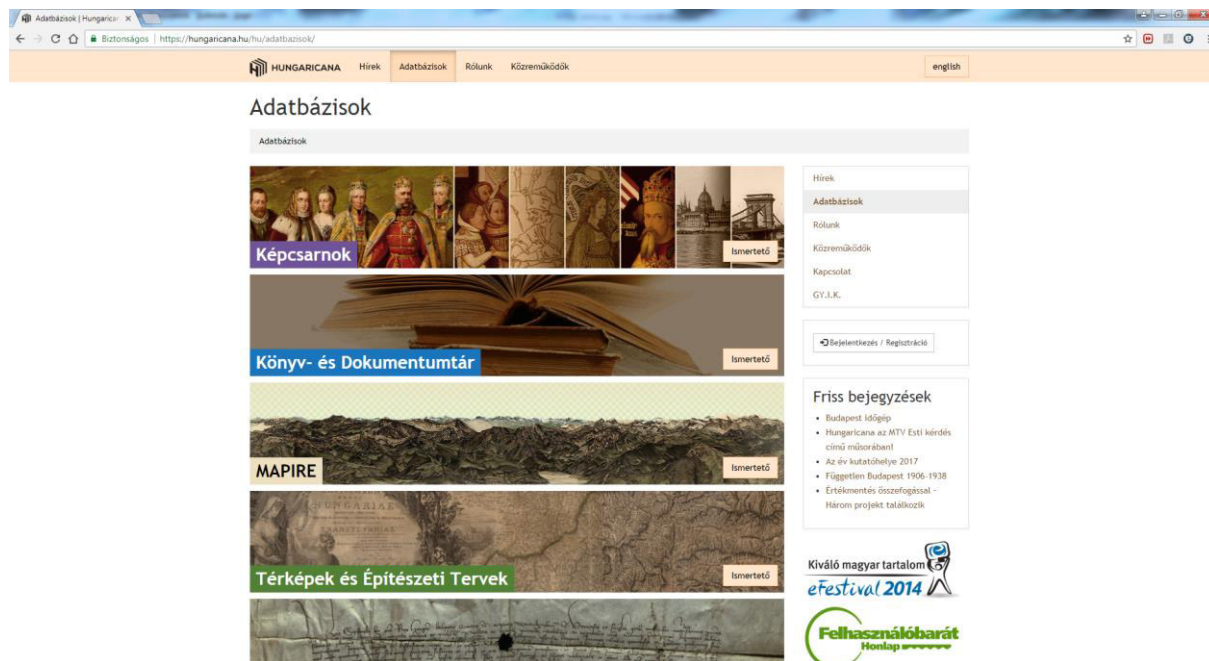
A HUNGARICANA rendszer célja az NKA által támogatott közgyűjteményi digitalizálások eredményeinek bemutatása, publikálása. A honlap egyrészt információt ad a meghirdetett pályázatokról, közli a pályázati eredményeket, illetve egy publikációs felületet biztosít az elkészült adatbázisoknak. Ezek mellett igyekszik teret adni a jó digitalizálási gyakorlatoknak, újszerű eszközöknek, technológiáknak.

Az NKA által támogatott pályázatok mellett számos más, az adott intézmény saját forrásából, esetleg más forrásból finanszírozott adatbázis is elérhető a rendszerben, ezzel is jelezve, hogy a cél a minél szélesebb körű hozzáférés és az egységes keresés biztosítása.

A Hungaricana megrendelője és üzemeltetője az Országgyűlési Könyvtár, levéltári területen Budapest Főváros Levéltára koordinálja a munkálatokat, a portál kivitelezője az Arcanum Adatbázis Kft.

²⁶ <https://hungaricana.hu>

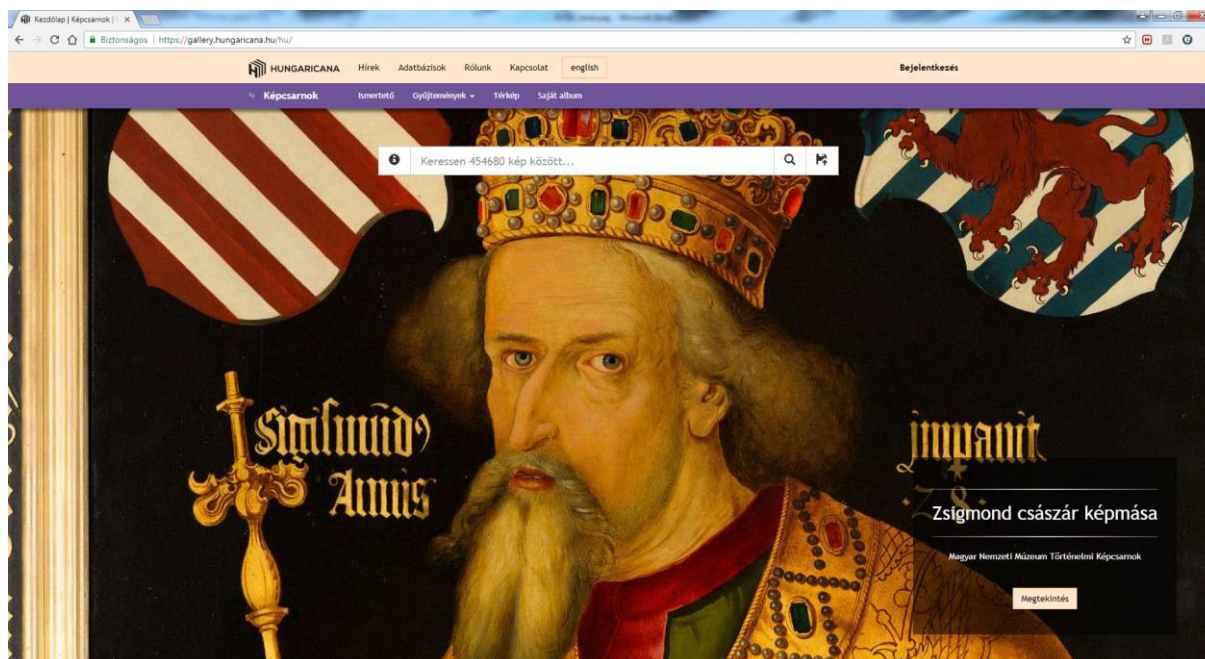
A HUNGARICANA rendszer több adatbázist tartalmaz, melyekben egyidejűleg lehet keresni.

Ezek az adatbázisok a következők:

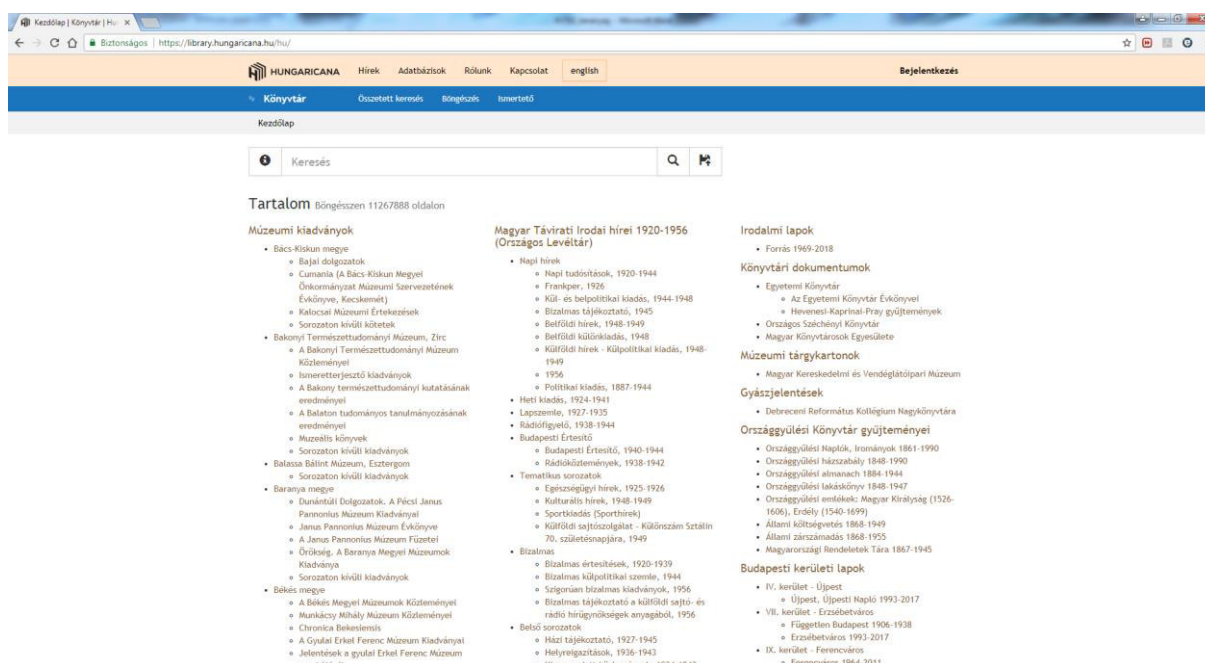
Képcsarnok

Jelenleg 15 intézmény sok százezer képi dokumentumát adja közre, amelyek között a képeslapok és archív fotók mellett metszetek, sőt gigapixel felbontású festmények, falikárpitok is nagy számban megtalálhatóak. Célunk, hogy Magyarország legjelentősebb vizuális gyűjteményeit mindenki számára ingyenesen, áttekinthető módon tegyük közzé a 21. századi technológiák adta plusz szolgáltatásokkal felvértezve. Így a közös keresés mellett lehetőség van gyűjteményenkénti böngészésére, egyes dokumentumok tárgyszavazására, festmények, képzőművészeti alkotások szupernagyítására, valamint a szolgáltatáshoz térképi megjelenítés is csatlakozhat, ha az párosítható egy földrajzi hellyel, településsel.

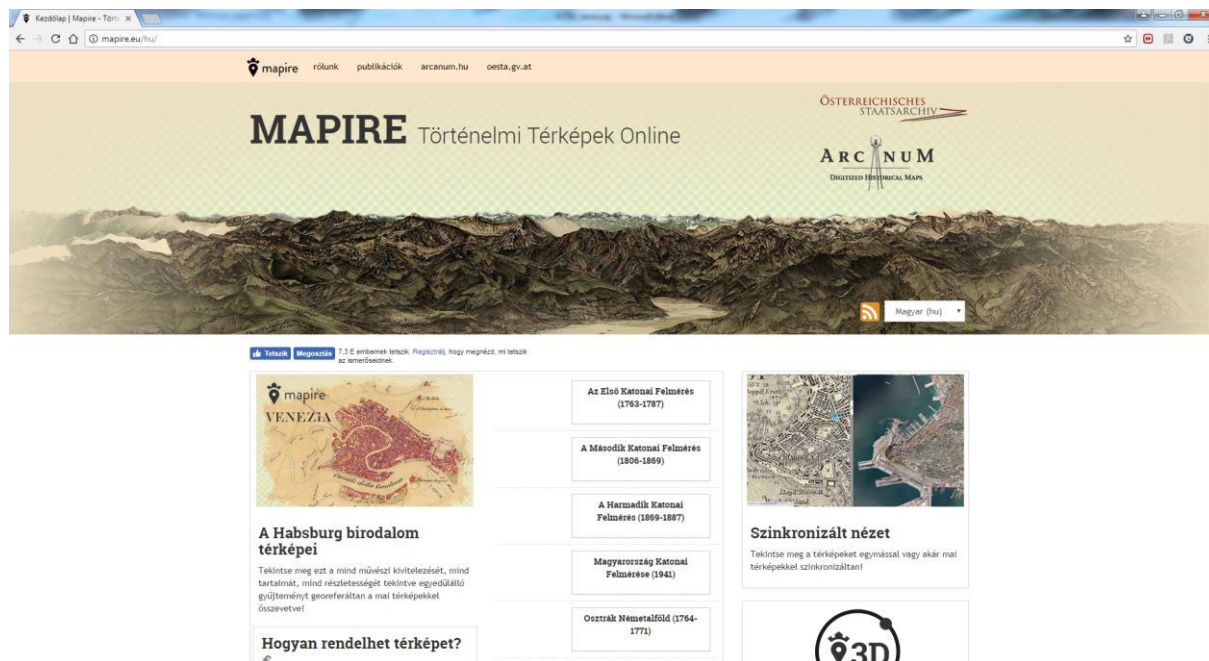
Könyv- és dokumentumtár

Gerincét a múzeumok, levéltárak saját kiadványai alkotják, köztük évkönyvek, sorozatok, folyóiratok, továbbá számos itt őrzött muzeális könyv, folyóirat gazdagítja a kínálatot. Emellett igen nagy számú intézmény, könyvtár által digitalizált anyagban kereshetünk: köztük helyi lapok, iskolai értesítők, hazai és határon túli folyóiratok, napilapok, egyházi kiadványok, stb. Az adatbázisban megtalálhatók az MDP és MSZMP központi és megyei vezetőtestületi iratai, Budapest Székesfőváros közgyűlési jegyzőkönyvei, több egyetem vezető testületi ülései jegyzőkönyvei, valamint egyházi levéltárak dokumentumai is. A több mint 10 millió oldalnyi anyag digitalizálását jórészt az NKA támogatta.

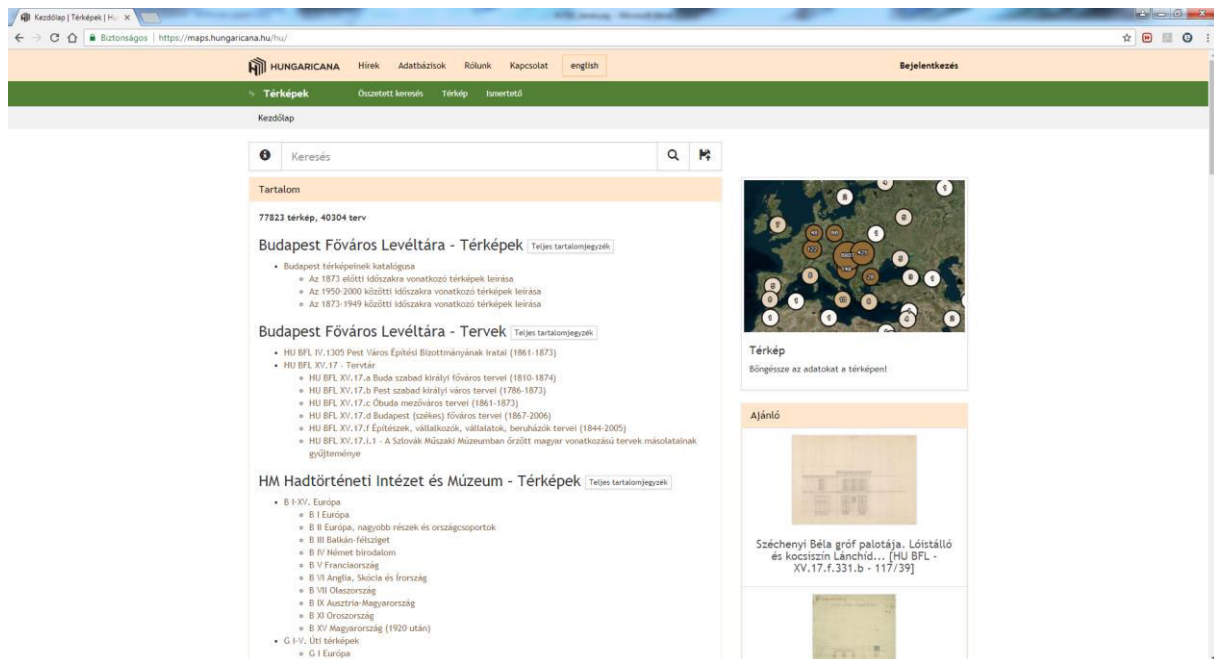
MAPIRE – Történelmi térképek online

A MapiRE rendszer lehetővé teszi, hogy a Habsburg Birodalom illetve az Osztrák-Magyar Monarchia történelmi térképein navigáljunk a legmodernebb technológiák segítségével. Fő célja egységesen készített, a teljes Birodalomra kiterjedő katonai felmérések, kataszteri térképek közreadása, emellett azonban más, érdeklődésre számot tartó régi térképeket (pl. várostérképek) is felkerülnek az oldalra. A régi térképeket összehasonlíthatjuk akár az OpenStreetMap, akár a Google Maps térképekkel, sőt a Google Earth segítségével lehetőségünk van 3 dimenziós összehasonlításra is.

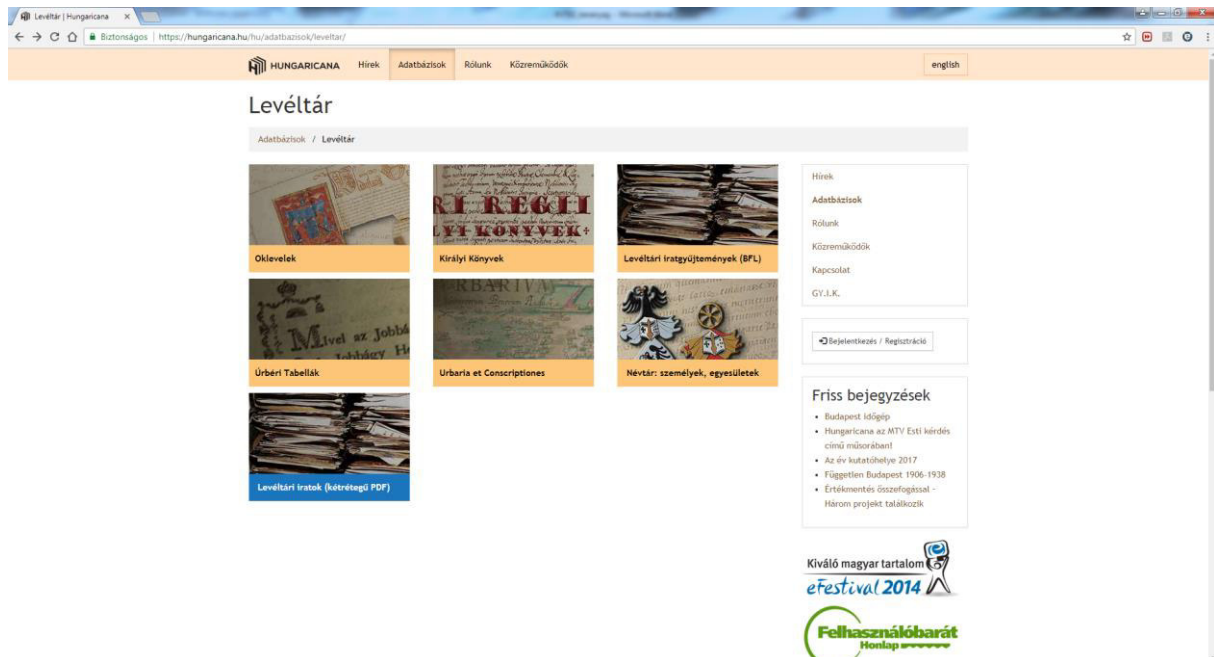
Térképek és Építészeti Tervek

Az adatbázis a legnagyobb hazai térképtárak anyagát tartalmazza. A Budapest Főváros Levéltára és a Magyar Nemzeti Levéltár anyaga szinte teljes, csak néhány fond, illetve a méret vagy rossz állapot miatt nem digitalizálható térképek hiányoznak. Az Országos Széchényi Könyvtár gyűjteményéből valamennyi kéziratos térképet tartalmazza az adatbázis. A hatalmas gyűjteménnyel rendelkező Hadtörténelmi Intézet anyagából a legérdekesebb, leginkább kutatott részek: az Osztrák-Magyar Monarchia területét ábrázoló térképek, valamint az I. világháború hadszíntéri térképei kerültek publikálásra. A mintegy 100.000 térképszelvény többsége kéziratos, a legrégebbi anyagok a 17. század végéről származnak.

Levéltár

A levéltár több különböző gyűjtemény anyagát fogja közre: oklevelek, királyi könyvek, levéltári iratgyűjtemények, úrbéri tabellák, urbaria et conscriptiones, névtár, levéltári iratok.

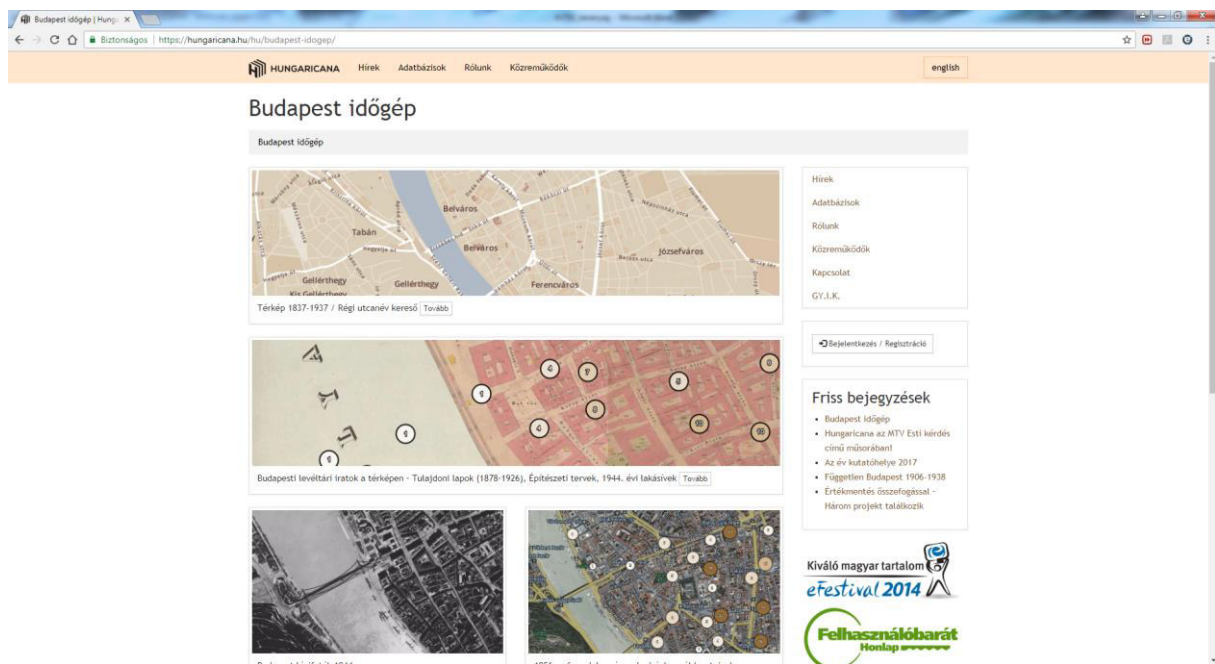

Budapest Időgép

Az időgép nem egyszerűen történeti adatok lekérdezését teszi lehetővé, hanem a térben és időben történő barangolást kínálja interaktív térképeken keresztül, gyors és egyszerű átlépéssel a különböző időmetszetek között. Tanulmányozhatjuk a város átalakulását, kereshetjük a korabeli helyszíneket és eljuthatunk az egyes telkek, házak történetére és lakóira vonatkozó levéltári forrásokhoz is. Az Időgép mögött a Hungaricana hatalmas adatbázisa áll, amely több millió oldalnyi digitalizált forrásanyagot tartalmaz, a város lakóira és épületeire nézve pontosan helyhez és időhöz köthető adatok tömegét nyújtva.

Jelenleg, első lépésként, az alábbi forrásokat találhatjuk meg az Időgép segítségével is:

- 2015 őszén egy Kossuth Lajos téri lakás fala mögül szenzációs módon előkerült 1944. évi lakás adatszolgáltatási íveket
- A 19. század végén és a 20. század elején vezetett telekkönyvi betéteket (a tulajdoni lapok elődeit), melyek a tulajdonos változások regisztrálásán túl család-, társadalom- és gazdaságtörténeti adatok tömegét nyújtják Budapest nagyvárossá válásának időszakából
- Épület tervekét ugyanebből a korból, fényképeket és képeslapokat.

Felhasznált irodalom

Görögh, Edit - Harangi, Gabriella - Karácsony Gyöngyi (2013): Tudás reprezentálása a világhálón, URL: <https://gyires.inf.unideb.hu/GyBITT/27/index.html> (2018.01.03.)

Koltay Tibor, Virtuális, elektronikus, digitális 2007. [elektronikus dokumentum]

Racsó Réka (2011): Virtuális könyvtárak, Eszterházy Károly Főiskola, URL: https://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop425/0005_36_virtualis_konyvtarak_scor_m_04/431_a_digitlis_dokumentum.html (2018.04.23.)

Tóvári Judit: Az elektronikus, digitális, virtuális könyvtárak dokumentumainak feltárása. Távoktatási tananyag. Bíróképző Akadémia, 2009. 1. [elektronikus dokumentum]

Virágos Márta – Koltay Klára - Köpösd Zsuzsa (2013): Digitális gyűjtemények, intézményi repozitóriumok Debrecen, Debreceni Egyetem
URL: http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop412A/20110103_11_digitalis_gyujtemeny_ek/ch01.html#id501094 (2018.04.20.)

További online források

Contenta, URL: <http://www.ek.szte.hu/contenta-repozitoriumok/>

Debreceni Egyetem elektronikus Archívuma, URL: <https://dea.lib.unideb.hu/dea/>

Digitális Irodalmi Akadémia, URL: <https://pim.hu/hu/dia>

Digitális Képtár, URL: <http://dka.oszk.hu/>

Digitális Tankönyvtár, URL: <https://www.tankonyvtar.hu>

Directory of Open Access Books, URL: <https://www.doabooks.org/>

Directory of Open Access Journals, URL: <https://doaj.org/>

Elektronikus Periodika Adatbázis és Archívum, URL: <http://epa.oszk.hu>

Eötvös Loránd Tudományegyetem Digitális Intézményi Tudástára, URL: <https://edit.elte.hu>

HUNGARICANA, URL: <https://hungaricana.hu>

Ludovika Digitális Tudástár és Archívum, URL: <http://ludita.uni-nke.hu/repozitorium/>

Magyar Digitális Képtár, URL: <https://kepkonyvtar.hu>

Magyar Elektronikus Könyvtár, URL: <http://mek.oszk.hu/>

Magyar Nemzeti Filmarchívum, URL: <http://www.filmintezet.hu>

MATARKA, URL: <http://www.matarka.hu/>

Nemzeti Audiovizuális Archívum, URL: <https://nava.hu/>

Open Access Portál, URL: <http://www.open-access.hu/>

Óbudai Egyetem Digitális Archívum, URL: <http://lib.uni-obuda.hu/node/79>

REAL, URL: <http://real.mtak.hu/>